

© Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, n. o.
Staromestská 6/D, 811 03 Bratislava, SR
Bratislava 2021

Dizajn © Zuzana Chmelová
Tlač _ DEVÍN PRINTING HOUSE

Projekt „Zlepšenie európskej spolupráce VÚC za účelom zefektívnenia územnej samosprávy“, podporený z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa.

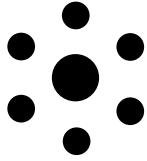
Neprešlo jazykovou korektúrou.

Mapa príležitostí pre rozvoj vonkajších vzťahov a medzinárodnej spolupráce s európskymi inštitúciami a partnermi na úrovni vyšších územných celkov (VÚC)

**ALEXANDER DULEBA, JURAJ HAJKO,
PATRIK KOVÁČ, VERONIKA ORAVCOVÁ,
JURAJ SÝKORA a kol.¹**

Bratislava, jún 2021

¹ Tomáš Strážay, Michal Cirner, Lucia Hanusinová
a Matúš Mišík.

Obsah

5

Úvod // 6

Zoznam použitých skratiek // 10

1. Všeobecné informácie // 14

1.1. Eurofondy v piatich krokoch // 18

1.2. Operačné programy v rokoch 2014 — 2020 // 22

1.3. Zmeny v súvislosti s riadením eurofondov v roku 2020 // 26

1.4. Rozhodovanie o eurofondoch v rokoch 2021 — 2027 // 30

1.5. Navrhnuté operačné programy v rokoch 2021 — 2027 // 40

1.6. Kontaktné miesta // 44

2. Finančné možnosti EŠIF // 48

2.1. Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) // 54

2.2. Kohézny fond (KF) // 82

2.3. Európsky sociálny fond plus (ESF+) // 86

2.4. Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) // 90

2.5. Európsky námorný, rybársky a akvakultúrny fond (ENRAF) // 92

2.6. Mechanizmus obnovy a odolnosti // 94

2.7. Granty Európskej únie // 96

3. Finančné inštitúcie

3.1. Medzinárodná investičná banka // 110

3.2. Európska investičná banka // 112

3.3. Európska banka pre obnovu a rozvoj // 116

3.4. Európsky investičný fond // 118

3.5. Rozvojová banka Rady Európy // 120

3.6. Nordická investičná banka // 122

3.7. EXIMBANKA SR // 124

3.8. Slovenská záručná a rozvojová banka // 126

4. Medziregionálne združenia // 128

Úvod

7

mapa príležitostí pre rozvoj vonkajších vzťahov a medzinárodnej spolupráce s európskymi inštitúciami a partnermi na úrovni vyšších územných celkov (VÚC) je výstupom projektu „Zlepšenie európskej spolupráce VÚC za účelom zefektívnenia územnej spolupráce“. Projekt bol realizovaný v období júl 2019 — jún 2021 a bol financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu v rámci operačného programu „Efektívna verejná správa“. V rámci projektu boli vykonané nasledujúce výskumné činnosti, na základe ktorých bol vypracovaný návrh predkladanej Mapy príležitostí:

- audit zahraničnej spolupráce Prešovského samosprávneho kraja (PSK) a Trnavského samosprávneho kraja (TTSK) od ich založenia v roku 2001 (do roku 2019) primárne zameraný na vyhodnotenie uzavretých zmluvných vzťahov so zahraničnými partnermi z hľadiska ich prínosu (finančného a/alebo nefinančného) pre regionálny rozvoj PSK a TTSK;
- analýza legislatívneho a inštitucionálneho rámca Slovenskej republiky (SR) pre zahraničnú spoluprácu samosprávnych krajov (VÚC), vrátane jeho porovnania s legislatívnym rámcom a podmienkami pre zahraničnú spoluprácu regiónov v Českej republike (ČR) a Poľsku, s cieľom identifikovať legislatívne a inštitucionálne opatrenia na národnej úrovni pre efektívnejšiu zahraničnú spoluprácu slovenských samosprávnych krajov;
- analýza riadenia a inštitucionálneho zabezpečenia zahraničnej spolupráce na úrovni Úradov PSK a TTSK (legislatívne predpisy na úrovni kraja regulujúce zahraničnú spoluprácu, organizačné zabezpečenie a riadiace procesy, plánovacie dokumenty, implementačná prax a hodnotenie výsledkov);

- stratégia rozvoja zahraničnej spolupráce Prešovského samosprávneho kraja a Trnavského samosprávneho kraja;
- porovnanie doterajšej zahraničnej spolupráce PSK a TTSK so skúsenosťami vybraných úspešných regiónov susedných krajín v oblasti paradiplomacie (Juhomoravský kraj — Česká republika a Podkarpatské vojvodstvo — Poľsko) s cieľom identifikovať príklady dobrej praxe využiteľné pre rozvoj zahraničnej spolupráce;
- analýza nástrojov financovania spolupráce so zahraničnými partnermi zameraná predovšetkým na príležitosti, ktoré poskytujú Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) v programovom období 2021 — 2027.¹

Predkladaná Mapa príležitostí pozostáva zo štyroch hlavných častí. V prvej časti predstavujeme všeobecné informácie k Európskym štrukturálnym a investičným fondom (EŠIF) so zreteľom na nové programové obdobie 2021 — 2027. Druhá časť tohto textu predstavuje možnosti financovania projektov regionálneho rozvoja z jednotlivých EŠIF. Tretia časť je venovaná prehľadu finančných inštitúcií, ktoré realizujú investičné programy vhodné i na financovanie projektov regionálneho rozvoja. V poslednej časti ponúkame prehľad medzinárodných združení a platforiem, ktoré sa sformovali podľa sektorového zamerania jednotlivých programov EŠIF, a členstvo v ktorých je dôležité pre rozvoj medzinárodných vzťahov VÚC, nadväzovanie partnerstiev, prípravu a realizáciu spoločných projektov.

¹ Je potrebné upozorniť na obmedzenie predkladanej Mapy príležitostí, ktorý vyplýva zo skutočnosti, že v čase jeho finalizácie boli k dispozícii iba návrhy programov EŠIF na obdobie 2021 — 2027, ktoré sa nachádzali na rôznych štádiách pripomienkovania a neboli ešte k dispozícii ich finálne verzie. Táto skutočnosť patrí medzi objektívne obmedzenia nášho výskumu, ktoré sme nemohli ovplyvniť vzhľadom na časový harmonogram realizácie projektu.

Zoznam použitých skratiek

AEBR	Asociácia európskych pohraničných regiónov (angl. Association of European Border Regions)
AER	Zhromaždenie európskych regiónov (angl. Assembly of European Regions)
AREV	Zhromaždenie európskych vinárskych regiónov (angl. Assembly of European Wine Regions)
ARC	Rada letiskových regiónov (angl. Airport Regions Council)
CBC	Cezhraničná spolupráca (angl. Cross-Border Cooperation)
CEMR	Rada európskych obcí a regiónov (angl. Council of European Municipalities and Regions)
CKO	Centrálny koordinačný orgán
DG	Generálne riaditeľstvá Európskej komisie (angl. Directorates-General)
EARLALL	Európska asociácia regionálnych a miestnych orgánov (angl. European Association of Regional & Local Authorities)
EBOR	Európska banka pre obnovu a rozvoj (angl. EBRD/European Bank for Reconstruction and Development)
ECCP	Európska platforma pre spoluprácu v rámci klastrov (angl. European Cluster Collaboration Platform)
ECRN	Európska sieť chemických regiónov (angl. European Chemical Regions Network)
EEN	Európska sieť podnikov (angl. Enterprise Europe Network)
EER	Európsky podnikateľský región (angl. European Entrepreneurial Region)
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja (angl. ERDF/European Regional Development Fund)
EHP	Európsky hospodársky priestor
EIB	Európska investičná banka
EK, Komisia	Európska komisia
ENRAF	Európsky námorný, rybársky a akvakultúrny fond (angl. EMFAF/European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund)
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (angl. EAFRD/European Agricultural Fund for Rural Development)
ERRIN	Sieť európskych regiónov pre výskum a inovácie (angl. European Regions Research and Innovation Network)
ESF	Európsky sociálny fond (angl. European Social Fund)
ESN	Európska sieť startupov (angl. European Startup Network)
EÚ, Únia	Európska únia
ENI	Európsky nástroj susedstva (angl. European Neighbourhood Instrument)
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EUREGHA	Európske regionálne a miestne zdravotné úrady (angl. European Regional and Local Health Authorities)
EUSDR	Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť

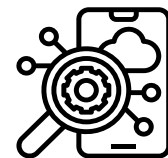
EZÚS	Európske zoskupenie územnej spolupráce
FEDARENE	Európska federácia agentúr a regiónov pre energetiku a životné prostredie (angl. European Federation of Agencies and Regions for Energy and the Environment)
HDP	Hrubý domáci produkt
IKT	Informačné a komunikačné technológie
IPA	Nástroj predvstupovej pomoci
IPC	Informačno-poradenské centrá
KF	Kohézny fond (angl. CF/Cohesion Fund)
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MIB	Medzinárodná investičná banka
mil.	milión
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
mld.	miliarda
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MSP	Malé a stredné podniky
MŠVVŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NDICI	Nástroj susedstva a rozvojevej a medzinárodnej spolupráce (angl. Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument)
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NIB	Nordická investičná banka
NRP	Národný rozvojový plán (angl. NDP/National Development Plan)
OLAF	Európsky úrad pre boj proti podvodom (franc. Office de Lutte Anti-Fraude)
OP	Operačný program

12

13

PURPLE	Európska platforma prímestských regiónov (angl. Peri-Urban Regions Platform Europe)
REVES	Európska sieť miest a regiónov pre sociálnu ekonomiku (angl. European Network of Cities and Regions for the Social Economy)
RO	Riadiaci orgán
SERN	Sieť európskych start-up regiónov (angl. Startup Europe Regions Network)
SO	Sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
SRZB	Slovenská záručná a rozvojová banka
ÚPVII	Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VFR	Viacročný finančný rámec
VR	Európsky výbor regiónov (angl. CoR/European Committee of the Regions)
VÚC	Vyšší územný celok; samosprávny kraj

1

Všeobecné
informácie

Slovenská republika (SR) ako nový členský štát Európskej únie (EÚ) prvýkrát čerpala eurofondy v oblasti politiky súdržnosti v rokoch 2004 — 2006 v tzv. skrátenom programovom období. Základným dokumentom uskutočňovania štrukturálnej a regionálnej politiky SR bol Národný rozvojový plán (NRP).²

Programové obdobie 2007 — 2013 bolo pre SR prvým programovým obdobím, v ktorom mala možnosť využívať zdroje z fondov EÚ v priebehu celého jeho trvania, a to na základe dokumentu Národný strategický referenčný rámec.³ Dokument bol oficiálne prijatý Európskou komisiou dňa 17. augusta 2007 a stanovil národné rozvojové priority spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu v tomto programovom období v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámec intervencií fondov na európskej úrovni.

² *Základné dokumenty.* Centrálny koordinačný orgán, <http://www.nsrr.sk/sk/programovacie-obdobie-2004---2006/zakladne-dokumenty/> (prístup: 26. 2. 2021).

³ *Národný strategický referenčný rámec 2007 — 2013.* Centrálny koordinačný orgán, <http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/> (prístup: 26. 2. 2021).

Dňa 20. júna 2014 uzavrela SR s Európskou komisiou Partnerskú dohodu o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v rokoch 2014 — 2020. Partnerská dohoda definovala stratégiu a priority pre efektívne a účinné investície v objeme 15,3 mld. eur na najbližších 10 rokov. Na základe širokého konsenzu so sociálno-ekonomickými partnermi SR predložila taký návrh Partnerskej dohody, ktorý krajinu zaradil medzi prvých päť členských štátov EÚ, ktorým bol tento dokument schválený Európskou komisiou.

Európska komisia dňa 27. februára 2019 zverejnila Správu o Slovensku 2019, ktorá obsahuje komplexné makroekonomické zhodnotenie SR s ohľadom na štrukturálne reformy a odporúčané oblasti pre financovanie z fondov EÚ v programovom období 2021 — 2027. Podľa analýzy, SR zaostáva v oblastiach, ktoré sú kľúčové pre budúci rast, a to najmä kvalita verejnej správy, vzdelávanie, veda, výskum, inovácie, vyrovnanie regionálnych rozdielov a kvalita životného prostredia. Ďalšími dôležitými výzvami zostávajú starnutie populácie, automatizácia, robotizácia a digitalizácia. Dňa 3. októbra 2019 Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 — 2027 schválila Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 — 2027.⁴

⁴ *Programové obdobie 2021 — 2027.* Úrad vlády Slovenskej republiky, 2021, <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/programove-obdobie-2021-2027/> (prístup: 26. 2. 2021).

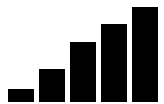
Predstavený strategický plán, resp. Partnerská dohoda SR pre roky 2021 — 2027, stojí na piatich pilieroch:

- Inovatívne Slovensko,
- Ekologické Slovensko pre budúce generácie,
- Mobilita, doprava a prepojenosť,
- Sociálne spravodlivé a vzdelané Slovensko,
- Kvalitný život v regiónoch.

V každej z piatich oblastí Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR) navrhol rámcové kroky, ktoré víziu zrealizujú. Okrem iného ide o digitalizáciu, podporu vedy a výskumu, prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, rozvoj kvalitnej a udržateľnej dopravy, podporu inovácií a technologických transferov, adaptáciu na zmenu klímy, ochranu životného prostredia a odstránenie environmentálnych záťaží, či zlepšenie prístupu na trh práce a tvorbu nových a kvalitnejších pracovných miest.⁵ Alokovaná suma pre SR v období 2021 — 2027 je 12,8 mld. eur.

O návrhu priorít Partnerskej dohody má SR rokovať s Európskou komisiou. Po schválení návrhu európskej legislatívy pre eurofondy 2021 — 2027 Európskym parlamentom môže SR predložiť Partnerskú dohodu na schválenie Európskej komisii. Partnerskú dohodu však musí najprv schváliť vláda SR, čo sa očakáva v druhej polovici roka 2021.

⁵ *Vicepremiérka Remišová predstavila priority pre eurofondy na roky 2021 — 2027: Investície do vedy, vzdelania a životného prostredia sú veľkou šancou pre Slovensko.* MIRRI SR, 2021, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/cko/vicepremierka-remisova-predstavila-priority-pre-eurofondy-na-roky-2021-2027-investicie-do-vedy-vzdelania-a-zivotneho-prostredia-su-velkou-sancou-pre-slovensko/> (prístup: 6. 5. 2021).

Eurofondy v piatich krokoch

19

1.1.

jednou z výhod vstupu SR do EÚ je možnosť čerpať finančnú podporu na vyrovnávanie regionálnych rozdielov a to cez „eurofondy“ — Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF). Celý proces prebieha v 7-ročných cykloch a odohráva sa v 5 krokoch:

1 Európska komisia a SR sa dohodnú na prioritách financovania

Najprv sa dohodnú priority financovania na celoeurópskej úrovni na dané 7-ročné obdobie. Z nich si členská krajina vyberie a v sérii jednaní sa dohodne s Komisiou na prioritách financovania na národnej úrovni. Slovensko vypracuje operačné programy, teda strategické rámce, ako sa budú tieto priority realizovať. Finančné prostriedky sa tak rozdelia do oblastí ako napríklad vytváranie pracovných miest, životné prostredie, infraštruktúra, či rozvoj vidieka a iné.

2 Európska komisia schváli operačné programy

Po odsúhlasení operačných programov na národnej úrovni, ich schvaľuje Európska komisia.

3 Slovenské orgány nastaví výberový proces projektov

Slovenské riadiace orgány, teda príslušné ministerstvá, majú za úlohu riadiť výberový proces projektov. Projekty sa predkladajú na základe výziev vyhlásených riadiacimi orgánmi. Vyberajú ich vybraní hodnotitelia na základe odsúhlasených kritérií. Európska komisia do výberu projektov na Slovensku nezasahuje.

4 Po vyhodnotení projektov podpíšu slovenské riadiace orgány s úspešnými predkladateľmi zmluvy

Po podpísaní zmlúv prichádza na rad samotná realizácia projektov.

5 Európska komisia uhradí platby za realizované projekty

Európska komisia prepláca súhrne žiadosti o platbu pre už realizované projekty cez slovenské riadiace orgány.

Riadiace orgány

Každodenné riadenie fondov — výber, financovanie a monitorovanie prihlásených projektov je zodpovednosťou SR. Povinnosťou slovenských úradov je zabezpečiť kontrolu a dohliadať nad transparentným a efektívnym využívaním finančných prostriedkov.

Európska komisia

Európska komisia má pri pridelovaní a čerpaní eurofondov iba poradnú úlohu. Reaguje však na prípadné nezrovnalosti, ktoré odhalia audítori, či už zo SR alebo vyslaní Komisiou.

Ako funguje kontrola čerpania eurofondov?

Ak sa zistia pochybenia, Európska komisia projekt nepreplatí. V prípade, že audít odhalí nesúlad s pravidlami EÚ, môže Komisia rozhodnúť o pozastavení platby, či nepreplatení nákladov projektu. Ak sú prijaté nápravné opatrenia, platby sa môžu obnoviť.

Nevyplatené prostriedky ostávajú v rozpočte operačného programu. SR v takom prípade môže predložiť nový projekt (bez nezrovnalostí).

Ak sa nesplní záväzok ročného prečerpania, krajina o financie príde. Ak však členská krajina na konci každého roka nepredloží Európskej komisii žiadosť o platbu za realizované projekty v stanovenom objeme financií, eurofondový rozpočet krajiny sa o túto sumu zníži.

Kde podať sťažnosť pri nekalom narábaní?

Ak sa vie o nekalom narábaní s eurofondmi, dá sa obrátiť so sťažnosťou na:

- v prvom rade, príslušné ministerstvo, ktoré spravuje operačný program. Za kontrolu a implementáciu eurofondov sú primárne zodpovedné riadiace orgány v krajine.
- priamo Európsku komisiu.
- Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF).⁶ V prípade podozrení na korupčné praktiky, či porušovanie pravidiel, je možné kontaktovať Centrálny kontrolný útvar pre OLAF na Slovensku či priamo centrálu úradu v Bruseli.

⁶ *Oznámenie podvodu.* Európska komisia, https://ec.europa.eu/anti-fraud/olaf-and-you/report-fraud_sk (prístup: 26. 2. 2021).

Operačné programy v rokoch 2014 – 2020

1.2.

23

Tabuľka 1. Operačné programy 2014 – 2020

Operačné programy		
Operačný program	Riadiaci orgán	Pridelené finančné prostriedky
Program rozvoja vidieka	MPRV SR	1 559 691 844 €
Operačný program Rybné hospodárstvo	MPRV SR	15 785 000 €
Spolu		1 575 476 844 €
Operačné programy cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti		
Operačný program	Riadiaci orgán	Pridelené finančné prostriedky
Operačný program Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR	2 266 776 537 €
Operačný program Integrovaná infraštruktúra	MDV SR	3 966 645 373 €
Operačný program Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 204 983 517 €
Operačný program Kvalita životného prostredia	MŽP SR	3 137 900 110 €
Integrovaný regionálny operačný program	MIRRI SR	1 754 490 415 €
Operačný program Efektívna verejná správa	MV SR	278 449 284 €
Operačný program Technická pomoc	MIRRI SR	159 071 912 €
Spolu		13 768 317 148 €
Operačné programy cieľa Európska územná spolupráca		
Operačný program	Riadiaci orgán	Pridelené finančné prostriedky
Programy cezhraničnej spolupráce	MIRRI SR	550 781 854 €
Programy nadnárodnej spolupráce	MIRRI SR	468 505 709 €
Programy medziregionálnej spolupráce	MIRRI SR	514 397 846 €
Spolu		1 533 685 409 €

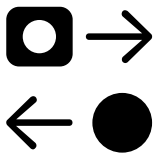
Ďalšie programy		
Operačný program	Riadiaci orgán	Pridelené finančné prostriedky
Operačný program potravinovej a základnej materiálnej pomoci na roky 2014 — 2020	MPSVR SR	55 112 543 €
Spolu		55 112 543 €

Zdroj: Partnerská dohoda⁷

Eurofondy v programovom období 2014 — 2020 je možné čerpať až do roku 2023, preto ponúkame prehľad jednotlivých programov pre toto obdobie. Partnerom môže byť akákoľvek spoločnosť, výskumná organizácia alebo mimovládna organizácia bez ohľadu na jej sídlo, za predpokladu, že bude finančne životaschopná a kvalifikovaná na plnenie úloh uvedených v návrhu projektu.

⁷ *Operačné programy*. Úrad vlády Slovenskej republiky, <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/operacne-programy/> (prístup: 26. 2. 2021). Údaje sú aktualizované s ohľadom na zmenu riadiaceho orgánu niektorých operačných programov zriadením Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky k 1. 7. 2020.

Zmeny v súvislosti s riadením eurofondov v roku 2020

27

1.3.

21. marca 2020 bola v SR vymenovaná nová vláda zostavená po parlamentných voľbách vo februári 2020, ktorá zabezpečuje čerpanie eurofondov v programovom období 2021 — 2027. Pretransformovaním Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu vzniklo nové ministerstvo s názvom Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (zriadené k 1. júlu 2020 novelou 134/2020 Z. z.; MIRRI SR), ktoré je ústredným orgánom štátnej správy pre:

- riadenie, koordináciu a dohľad nad využívaním finančných prostriedkov z fondov EÚ,
- oblasť informatizácie spoločnosti,
- oblasť investícií,
- oblasť regionálneho rozvoja.

V oblasti riadenia, koordinácie a dohľadu nad využívaním finančných prostriedkov z eurofondov MIRRI SR koordinuje realizáciu Partnerskej dohody na roky 2014 — 2020, rozhoduje o záväzných plánoch a krízovom riadení operačných programov a zabezpečuje presadzovanie strategických cieľov Slovenska v oblasti poskytovania financií z eurofondov. V oblasti regionálneho rozvoja MIRRI SR podporuje činnosť okresných rozvojových centier, schvaľuje a poskytuje vládou schválené dotácie a regionálne príspevky na projekty samospráv v najmenej rozvinutých okresoch a vyhodnocuje plnenie akčných plánov v spolupráci s miestnymi úradmi.⁸

Od 1. októbra 2020 prešli pod nové ministerstvo aj niektoré kompetencie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR), Ministerstva financií SR (MF SR) a Úradu vlády SR (ÚV SR) (úlohy platobnej jednotky). Z rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka prešla na MIRRI agenda Integrovaného regionálneho operačného programu

⁸ Ministerstvo. MIRRI SR, 2020, <https://www.mirri.gov.sk/ministerstvo/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

a cezhraničných programov. Z Úradu vlády SR agenda Operačného programu Technická pomoc, Švajčiarskeho finančného mechanizmu, Nórskeho finančného mechanizmu a Finančného mechanizmu EHP, Dunajský národný program a Program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa.⁹ Na MF SR zástava agenda auditu čerpania eurofondov.

Čerpanie eurofondov v roku 2020 poznačila pandémia koronavírusu COVID-19. Novovzniknutá vláda presunula 1,2 mld. eur na boj s pandémiou Covid-19 a získala tým financie na udržanie pracovných miest, zdravotnícke pomôcky a pôžičky pre firmy.¹⁰ MIRRI SR v januári 2021 predložilo tretí balík opatrení na urýchlenie a zlepšenie čerpania eurofondov prostredníctvom novely zákona č. 292/2014 Z.z.¹¹ Cieľom novely zákona o eurofondoch (schválený 06. mája, 2021, účinný od 15 júna, 2021) bolo zjednodušiť procesy,

hlavne v oblasti verejného obstarávania a hodnotenia projektov, znížiť administratívnu záťaž, ako aj zvýšiť transparentnosť.¹²

MIRRI SR plní v tomto programovom období koordinačnú úlohu, za jednotlivé operačné programy (OP) sú zodpovedné konkrétne rezorty. Vláda v apríli 2021 vyhlásila, že sa zavádza nový systém pre krízový manažment. Zahŕňa semafor, kde by sa stav programov mal vyhodnocovať na základe rizikovej analýzy a uznesenia vlády k čerpaniu eurofondov, čo znamená, že ministerstvá musia vypracovať správu o plnení opatrení, hodnotí sa osem pilierov zvýšeného dohľadu nad čerpaním fondov a kladie sa dôraz na rovnomerné čerpanie fondov v posledných troch rokoch.¹³ Návrh lepšieho čerpania eurofondov s pravidelným monitorovaním schválila vláda na svojom zasadnutí 28. apríla 2021.¹⁴

⁹ *Nové ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie zohrá kľúčovú úlohu pri premene Slovenska*. MIRRI SR, 2020, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/podpredsednicka-vlady/nove-ministerstvo-investicii-regionalneho-rozvoja-a-informatizacie-zohra-klucovu-ulohu-pri-premene-slovenska/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

¹⁰ Tamže.

¹¹ Zákon o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov 292/2014 Z. z. In: *Slov-Lex*, 2021, <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/292/> (prístup: 20. 6. 2021).

¹² Vicepremiérka Remišová: „Novela zákona o eurofondoch zjednoduší a zrýchli čerpanie“. MIRRI SR, 2021, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/ciko/vicepremierka-remisova-novela-zakona-o-eurofondoch-zjednodusi-a-zrychli-cerpanie/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

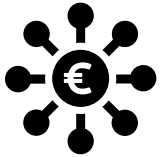
¹³ Vláda má nový plán na záchranu eurofondov. In: *Euractiv*, 20. 4. 2021, <https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/vlada-ma-novy-plan-na-zachranu-eurofondov/> (prístup: 20. 6. 2021).

¹⁴ *Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31. 03. 2021 — návrh*. Úrad vlády SR, 2021, <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25909/2> (prístup: 20. 6. 2021).

Zároveň boli alokácie pre niektoré operačné programy v roku 2020 a 2021 navýšené ako reakcia na dôsledky pandémie Covid-19 a SR dostala na zmiernenie dopadov koronakrízy celkovo 780 mil. eur prostredníctvom protikrízového eurofondového balíka REACT-EU¹⁵. REACT-EU je súčasťou nástroja NextGenerationEU a ponúka ďalšie finančné krytie pre programy politiky súdržnosti vo výške 50,6 mld. eur (pre celú EÚ) počas rokov 2021 a 2022.¹⁶

¹⁵ *Slovensko sa pustí do revízie operačných programov, dostaneme 780 mil. eur*. Úrad vlády Slovenskej republiky, 26. 2. 2021, <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/slovensko-sa-pusti-do-revizie-operacnych-programov-dostaneme-780-mil-eur/> (prístup: 26. 2. 2021).

¹⁶ *REACT-EU: ďalšie milióny z kohezných fondov aj pre Slovensko*. Partnerská dohoda, 16. 6. 2021, <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/react-eu-dalsie-miliony-z-kohezných-fondov-aj-pre-slovensko/> (prístup: 20. 6. 2021).

Rozhodovanie o eurofondoch v rokoch 2021 — 2027

31

1.4.

európska komisia v rámci ďalšieho dlhodobého rozpočtu na roky 2021 — 2027 navrhla modernizovať politiku súdržnosti, zjednodušiť jej pravidlá¹⁷ a zamerať sa na päť investičných priorít, v ktorých má EÚ najlepšie predpoklady dosahovať výsledky. Investície EÚ v rokoch 2021 — 2027 budú stimulovať päť hlavných cieľov:¹⁸

- inteligentnejšia Európa vďaka inovácii, digitalizácii, hospodárskej transformácii a podpore malých a stredných podnikov;
- prepojenejšia Európa so strategickými dopravnými a digitálnymi sieťami;
- ekologickejšia bezuhlíková Európa vďaka implementácii Parížskej dohody a investíciám do transformácie energetiky, obnoviteľných zdrojov energie a boja proti zmene klímy;
- sociálnejšia Európa, ktorá bude naplňovať Európsky pilier sociálnych práv a podporovať kvalitné pracovné miesta, vzdelávanie, zručnosti, sociálne začlenenie a rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti;
- Európa, ktorá má bližšie k občanom vďaka podpore rozvojových stratégií riadených na miestnej úrovni a udržateľného rozvoja miest v celej EÚ.

¹⁷ 80 opatrení na zjednodušenie politiky súdržnosti v rokoch 2021 — 2027. Európska komisia, https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/factsheet/new_cp/simplification_handbook_sk.pdf (prístup: 26. 2. 2021).

¹⁸ Regionálna politika-nová politika súdržnosti po roku 2020. In: *Euractiv*, <https://www.europskaunia.sk/regionalna-politika-nova-politika-sudznosti-po-roku-2020> (prístup: 26. 2. 2021).

Rada EÚ po tom, ako Európsky parlament 17. decembra 2020 udelil súhlas, prijala nariadenie, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec EÚ na roky 2021 — 2027. V nariadení sa stanovuje dlhodobý rozpočet vo výške 1 074,3 mld. eur, vrátane začlenenía Európskeho rozvojového fondu. Spolu s nástrojom na obnovu Next Generation EU s rozpočtom 750 mld. eur sa tak počas nasledujúcich rokov

poskytne členským krajinám financovanie vo výške bezprecedentných 1,8 bilióna eur v snahe podporiť obnovu po pandémie ochorenia Covid-19 a dlhodobé priority EÚ týkajúce sa vybraných oblastí. Väčšina sektorových programov EÚ, týkajúcich sa financovania by mala byť prijatá na začiatku roku 2021 s tým, že sa bude uplatňovať retroaktívne od začiatku roka 2021.¹⁹

Tabuľka 2. Celkové pridelené rozpočtové prostriedky viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 — 2027 podľa okruhov (v eur):

	VFR	NG EU	SPOLU
Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	132,8 mld.	10,6 mld.	143,4 mld.
Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	377,8 mld.	721,9 mld.	1 099,7 mld.
Prírodné zdroje a životné prostredie	356,4 mld.	17,5 mld.	373,9 mld.
Migrácia a riadenie hraníc	22,7 mld.	—	22,7 mld.
Bezpečnosť a obrana	13,2 mld.	—	13,2 mld.
Susedstvo a svet	98,4 mld.	—	98,4 mld.
Európska verejná správa	73,1 mld.	—	73,1 mld.
VFR SPOLU	1 074,3 mld.	750 mld.	1 824,3 mld.

Zdroj: Európska komisia²⁰

²⁰ Plán obnovy pre Európu. Európska komisia, https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_sk (prístup: 26. 2. 2021).

¹⁹ Dlhodobý rozpočet EÚ na roky 2021-2027 a balík na podporu obnovy. Európska rada, 2020, <https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/the-eu-budget/long-term-eu-budget-2021-2027/> (prístup: 26. 2. 2021).

Návrh novej Partnerskej dohody SR na programové obdobie 2021 — 2027 pripravovala sekcia Centrálny koordináčny orgán (CKO) pod bývalým Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ÚPVII). Okrem Partnerskej dohody SR je pripravená aj tzv. intervenčná logika jednotlivých priorít Slovenska, ktorá predstavuje základ pre budúce operačné programy na roky 2021 — 2027, cez ktoré sa budú čerpať európske fondy.²¹

Kľúčový dokument na začatie procesu negociácií s Európskou komisiou k zadefinovaným prioritám Slovenska (Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 — 2027) bol schválený Radou vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 — 2027 dňa 3. októbra 2019 a definuje päť hlavných cieľov politiky súdržnosti.²²

- Inteligentnejšia Európa-inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
- Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa;
- Prepojenejšia Európa-mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;
- Sociálnejšia Európa-vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.
- Európa bližšie k občanom-udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív.²³

²¹ Návrh novej Partnerskej dohody na programové obdobie 2021 — 2027 je už pripravený. MIRRI SR, 2020, <https://www.eurofondy.gov.sk/navrh-novej-partnerskej-dohody-na-programove-obdobie-2021-2027-je-uz-pripraveny/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

²² Dokumenty. MIRRI SR, <https://www.eurofondy.gov.sk/programove-obdobie-2021-27/dokumenty/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

²³ Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 — 2027. MIRRI SR, <https://www.eurofondy.gov.sk/wp-content/uploads/2019/11/V%C3%BDchodiskov%C3%BD-n%C3%A1vrh-prior%C3%ADt-SR-pre-PS-2021-2027-final-upraven%C3%BD-po-RV.pdf> (prístup: 26. 2. 2021).

mIRRI SR v septembri 2020 predstavilo Strategický plán SR pre investície z eurofondov 2021 — 2027, ktoré sa budú realizovať v objeme 12,9 mld. eur²⁴ a v novembri 2020 spustilo prvú Národnú konzultáciu k eurofondom na budúce programové obdobie a vyzvalo tak na zapojenie odbornej aj laickej verejnosti.²⁵ Ministerstvo dostalo celkovo 255 pripomienok, ktoré konzultovalo s príslušnými rezortmi a rovnako i expertmi SAV, s ktorými spolupracuje na príprave Partnerskej dohody SR na roky 2021 — 2027 a zverejnilo ich na svojom webe²⁶. Relevantné pripomienky boli zohľadnené v rámci aktualizácie textu Návrhu priorít pre Partnerskú dohodu SR na roky 2021 — 2027.

²⁴ *Strategický plán SR pre investície z eurofondov 2021 — 2027*. MIRRI SR, 2020, [mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2020/09/PD-1.pdf](https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2020/09/PD-1.pdf) (prístup: 26. 2. 2021).

²⁵ *Vicepremiérka Remišová o veľkom úspechu Národnej konzultácie: Dostali sme vyše 700 návrhov, ako zlepšiť eurofondy*. MIRRI SR, 2020, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/cko/vicepremierka-remisova-o-velkom-uspechu-narodnej-konzultacie-dostali-sme-vyse-700-navrhov-ako-zlepsit-eurofondy/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

²⁶ *Vyhodnotenie pripomienok k Národnej konzultácii k eurofondom 2021–2027*. MIRRI SR, 2020, <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/vyhodnotenie-pripomienok-k-narodnej-konzultacii-k-eu-fondom-2021-2027/index.html> (prístup: 25. 6. 2021).

mIRRI SR koncom roka 2020 rokovalo s ministrami o ich prioritách pri čerpaní eurofondov. Ministri na rokovaní predstavili nasledujúce prioritné témy v rámci svojich rezortov:²⁷

- Ministerstvo dopravy a výstavby SR (minister Andrej Doležal): **dobudovanie diaľnic a výstavba rýchlostných ciest, modernizácia ciest 1. triedy, modernizácia hlavných železničných koridorov a uzlov, ako aj regionálnych tratí, podpora mestskej verejnej dopravy a cyklo dopravy, obnova budov s cieľom zvyšovania energetickej efektívnosti, podpora cestovného ruchu**
- Ministerstvo zdravotníctva SR (bývalý minister Marek Krajčí²⁸): **dobudovanie siete zariadení poskytujúcich dlhodobú ústavnú zdravotnú starostlivosť, rekonštrukcia a budovanie centier integrovanej zdravotnej starostlivosti, investície do lepšej dostupnosti ambulantnej starostlivosti a starostlivosti o duševné zdravie, vzdelávanie zamestnancov v zdravotníctve**

²⁷ *Vicepremiérka Remišová rokovala s ministrami o ich prioritách pri čerpaní eurofondov*. MIRRI SR, 2021, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/cko/vicepremierka-remisova-rokovala-s-ministrami-o-ich-prioritach-pri-čerpani-eurofondov/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

²⁸ Od 1. apríla 2021 je ministrom zdravotníctva SR Vladimír Lengvarský.

34

35

- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (minister Branislav Gröhling): **budovanie materských škôl, rozširovanie kapacít ZŠ v lokalitách s dvojzmennou prevádzkou, bezbariérové školy, zvyšovanie kvality vzdelávania, veda a výskum, podpora športu v regiónoch**
- Ministerstvo životného prostredia (minister Ján Budaj): **opatrenia súvisiace so zmenou klímy, vodné hospodárstvo, budovanie zelene, protipovodňové opatrenia, budovanie vodovodov, kanalizácií, opatrenia smerujúce k ochrane rastlinných a živočíšnych druhov, recyklácia odpadov, podpora domáceho a komunitného kompostovania**
- Ministerstvo hospodárstva SR (minister Richard Sulík): **lepšie využívanie obnoviteľných zdrojov, podpora rozvoja regionálnej energetiky, podpora malého a stredného podnikania, projekty Seals of Excellence, rozvoj inováčných technológií**
- Ministerstvo kultúry SR (ministerka Natália Milanová): **obnova národných kultúrnych pamiatok a kultúrnej infraštruktúry (múzeá, divadlá, historické budovy a pod.), podpora európskeho hlavného mesta kultúry**
- Ministerstvo vnútra SR (minister Roman Mikulec): **vybudovanie nových špecializovaných záchranných modulov, posilnenie technických, logistických a riadiacich kapacít záchranných zložiek, budovanie a modernizácia systémov včasného varovania**
- Ministerstvo práce a sociálnych vecí a rodiny SR (minister Milan Krajniak): **zamestnanosť, podpora účasti dospelých na celoživotnom vzdelávaní, budovanie komunitných centier, zariadení sociálnych služieb rodinného typu a zariadení krízovej intervencie, podpora osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, aktívne starnutie, pomoc obetiam násillia**
- Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (splnomocnenkyňa Andrea Bučková): **komplexné riešenia pre marginalizované rómske komunity, právna pomoc pri vysporiadaní vlastníctva k pozemkom, zabezpečenie prístupu k základnej infraštruktúre (pitná a úžitková voda, kanalizácia, čističky odpadových vôd), podpora svojpomocnej výstavby bytov, aktivizácia mladých Rómov vo vzdelávaní a na trhu práce**

m IIRRI SR v máji 2021 predstavilo investičné priority Partnerskej dohody, ktorá by mala byť schválená Európskou komisiou, rozdelené do piatich cieľov²⁹:

1 Inovatívne Slovensko (Inteligentnejšia Európa):

- Výskum a inovácie: spolupráca výskumných inštitúcií a VŠ s podnikmi, podpora výskumných kapacít, budovanie infraštruktúry
- Digitalizácia: digitálna a dátová ekonomika, inteligentné mestá a regióny, ultrarýchly internet pre všetky domácnosti
- Konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov
- Rozvoj digitálnych zručností
- **Navrhnutá alokácia: 1,97 mld. eur (Európsky fond regionálneho rozvoja)**

²⁹ Eurofondový investičný plán je pripravený. IIRRI SR, 4. 5. 2021, <https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/05/partnerska-dohoda-finanal.pdf> (prístup: 20. 6. 2021).

2 Ekologické Slovensko pre budúce generácie (Zelenšia Európa)

- Energetická efektívnosť a zníženie emisií: riešenia pre podniky, obnova budov
- Podpora energie z obnoviteľných zdrojov: v podnikoch aj v domácnostiach
- Rozvoj inteligentných energetických sietí
- Adaptácia na zmenu klímy
- Udržateľné hospodárenie s vodou
- Obehové hospodárstvo: predchádzanie vzniku odpadov, recyklácia
- Ochrana prírody a biodiverzity
- Sanácia environmentálnych záťaží
- Podpora mestskej mobility, vrátane cyklo dopravy
- **Navrhnutá alokácia: 2,7 mld. eur (Európsky fond regionálneho rozvoja); 1,29 mld. eur (Kohézny fond)**

36

37

3 Mobilita, doprava a prepojenosť (Prepojenejšia Európa)

- Európske koridory: dobudovanie diaľničných spojení D1 a D3, výstavba rýchlostných ciest (najmä R2, R3, R4), železničná infraštruktúra a uzly, vodná doprava
- Národná a regionálna infraštruktúra: cesty I. triedy, križovatky, mosty, cesty II. a III. triedy, miestne komunikácie, cyklo doprava ako pridružená investícia k cestným projektom, regionálna železničná doprava
- **Navrhnutá alokácia: 0,92 mld. eur (Európsky fond regionálneho rozvoja); 1,3 mld. eur (Kohézny fond)**

4 Sociálne, spravodlivé a vzdelané Slovensko (Sociálnejšia Európa)

- Trh práce: prístup k zamestnanosti, modernizácia služieb, rodovo vyvážený trh práce
- Vzdelávanie: zvýšenie kvality systémov výchovy a vzdelávania, lepší prístup k službám, celoživotné vzdelávanie, rozvoj školskej infraštruktúry
- Sociálne služby a zdravotníctvo: dlhodobá starostlivosť, kvalitnejšia a dostupnejšia zdravotná starostlivosť v regiónoch, integrácia marginalizovaných komunít

- Potravinová a materiálna pomoc
- Sociálne inovácie a experimenty

■ **Navrhnutá alokácia: 0,85 mld. eur (Európsky fond regionálneho rozvoja); 2,08 mld. eur (Európsky sociálny fond plus)**

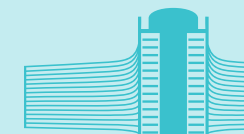
5 Kvalitný život v regiónoch (Európa bližšie k občanom)

- Administratívne a analyticko-strategické kapacity miestnych a regionálnych orgánov
- Kvalitnejšia verejná správa a otvorené vládnutie
- Bezpečnosť
- Infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
- Kultúrne dedičstvo a udržateľný cestovný ruch: dostupnosť turistických informácií, ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok
- **Navrhnutá alokácia: 603 mil. eur (Európsky fond regionálneho rozvoja)**

Navrhnuté rozdelenie prostriedkov medzi jednotlivé fondy³⁰:

- Európsky fond regionálneho rozvoja: 7,3 miliardy eur
- Európsky sociálny fond: 2,16 miliardy eur
- Kohézny fond: 2,66 miliardy
- Fond pre spravodlivú transformáciu: 459 miliónov eur
- Programy Interreg: 223 miliónov eur
- Európsky námorný, rybársky a akvakultúry fond: 15 miliónov eur

³⁰ *Vicepremiérka Remišová predstavila priority pre eurofondy na roky 2021 – 2027: Investície do vedy, vzdelania a životného prostredia sú veľkou šancou pre Slovensko.* MIRRI SR, 4. 5. 2021, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/ciko/vicepremierka-remisova-predstavila-priority-pre-eurofondy-na-roky-2021-2027-investicie-do-vedy-vzdelania-a-zivotneho-prostredia-su-velkou-sancou-pre-slovensko/index.html> (prístup: 20. 6. 2021).

Navrhnuté operačné programy v rokoch 2021 – 2027

41

1.5.

Tabuľka 3. Navrhnuté operačné programy, 2021 – 2027

Operačný program	Riadiaci orgán	Fond/zdroj financovania
Operačný program Slovensko	MIRRI SR	Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond+, Kohézny fond
Operačný program Rybné hospodárstvo (ostáva OP Rybné hospodárstvo)	MPRV SR (v minulosti MPRV SR)	Európsky námorný, rybársky a akvakultúrny fond
Program Interreg Slovenská republika — Rakúsko (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MIRRI SR (v minulosti MPRV SR)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Program Interreg Slovenská republika — Česká republika (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MIRRI SR (v minulosti MPRV SR)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Program Interreg Maďarsko — Slovenská republika (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MIRRI SR (v minulosti MPRV SR)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Program Interreg Poľsko — Slovenská republika (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MIRRI SR (v minulosti MPRV SR)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Program Interreg NEXT (ostáva OP Európska územná spolupráca, v súčasnosti ENPI CBC SK-HU-UA-RU)	MIRRI SR (v minulosti MPRV SR)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Program Interreg	MH SR — národný kontaktný bod (ostáva)	Európsky fond regionálneho rozvoja
EUROPE 2021 — 2027 (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MH SR — národný kontaktný bod (ostáva)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Interact IV 2021 — 2027 (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MH SR — národný kontaktný bod (ostáva)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Interact IV 2021 — 2027 (ostáva OP Európska územná spolupráca)	Bratislavský samosprávny kraj	Európsky fond regionálneho rozvoja
URBACT 2021 — 2027 (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MDV SR — národná autorita (ostáva)	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESPO 2021 — 2027 (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MDV SR — národná autorita (ostáva)	Európsky fond regionálneho rozvoja
Program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa 2021 — 2027 (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MIRRI SR	
Dunajský nadnárodný program 2021 — 2027 (ostáva OP Európska územná spolupráca)	MIRRI SR	

Finančný mechanizmus EHP a Nórsky finančný mechanizmus 2014 – 2021	MIRRI SR	Finančné prostriedky Islandu, Lichtenštajnského kniežatstva a Nórskeho kráľovstva
Švajčiarsky finančný mechanizmus	MIRRI SR	Finančné prostriedky Švajčiarskej konfederácie
Program Fondu pre azyl a migráciu	MV SR	Fond pre azyl a migráciu
Program Fondu pre vnútornú bezpečnosť	MV SR	Fond pre vnútornú bezpečnosť
Program Nástroja na riadenie hraníc a víza	MV SR	Nástroj na riadenie hraníc a víza

Zdroj: ZMOS³¹

³¹ *Nový model riadenia a čerpania eurofondov na Slovensku.* ZMOS, 2020, <https://www.zmos.sk/novy-model-riadenia-a-cerpania-eurofondov-na-slovensku-oznam/mid/405616/.html> (prístup: 20. 6. 2021).

Kontaktne miesta

45

1.6.

Žiadatelia, ktorí chcú čerpať zdroje z fondov EÚ na realizáciu projektov, teda obce, mestá, firmy alebo združenia, môžu získať bezplatné poradenstvo v Informačno-poradenských centrách (IPC). Poradenské centrá sídli v každom samosprávnom kraji (okrem bratislavského) a poskytujú potenciálnym žiadateľom o eurofondy konzultácie a príslušné informácie. Okrem bezplatného poradenstva organizujú informačno-poradenské centrá aj semináre, konferencie, workshopy a pravidelne informujú žiadateľov o novinkách v oblasti eurofondov.³² Klienti centier v roku 2020 predložili s ich podporou viac ako 450 žiadostí o nenávratný finančný príspevok, z ktorých boli viac ako dve tretiny úspešné a práve vďaka poradenstvu IPC. Klienti ocenili najmä fakt, že centrá poskytujú kvalitné poradenské služby a informácie bezplatne a žiadatelia tak nemusia platiť za konzultácie iným subjektom.³³

³² *Potrebuje poradit', ako čerpať eurofondy?* MIRRI SR, 2020, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/cko/potrebuje-poradit-ako-cerpat-eurofondy/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

³³ *Vicepremiérka Remišová: Poradenské centrá pomáhajú žiadateľom o eurofondy bezplatne, vlani poskytli vyše 2 200 konzultácií.* MIRRI SR, 2021, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/cko/vicepremierka-remisova-poradenske-centra-pomahaju-ziadatelom-o-eurofondy-bezplatne-vlani-poskytli-vyse-2-200-konzultacii/index.html> (prístup: 26. 2. 2021).

Kontaktne informácie:

Koordinátor IPC: ipc.cko@vicepremier.gov.sk

Web: <https://euroinfo.sk/>

Aktualizované kontakty podľa krajov:

<https://www.partnerskadohoda.gov.sk/893-sk/kontakty/>

■ Banskobystrický kraj

adresa pracoviska: Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica

kontakt: Mgr. Adriana Čížová, 048/ 4330 146, adriana.cizova@banskabystrica.sk

Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/banskobystricky-kraj/>

■ Košický kraj

adresa pracoviska: Strojárska 3, 5. poschodie, 042 66 Košice

kontakt: Mgr. Miroslava Kočanová, 055/7268 427, miroslava.kocanova@vucke.sk

Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/kosicky-kraj/>

■ Nitriansky kraj

adresa pracoviska: Kupecká 3, 949 01 Nitra

kontakt: Ing. Peter Paulovič, 037/ 6925938, peter.paulovic@unsk.sk

Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/nitriansky-kraj/>

■ Prešovský kraj, mesto Humenné
adresa pracoviska: Vihorlatské múzeum v Humennom,
Námestie slobody 1, 066 01 Humenné
kontakt: Ing. Matúš Brečka, 051/7081905,
matus.brecka@vucpo.sk
Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/presovsky-kraj/ipc-humenne/>

■ Prešovský kraj
adresa pracoviska: Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
kontakt: Mgr. Kamil Štoffa, 051/7081115,
kamil.stoffa@vucpo.sk
Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/presovsky-kraj/>

■ Trenčiansky kraj
adresa pracoviska: K dolnej stanici 7282/20 A,
911 01 Trenčín
kontakt: Ing. Katarína Vavříková, 032/655 57 32, 0901 918 172,
katarina.vavrikova@tsk.sk
Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/trenciansky-kraj/>

■ Trnavský kraj
adresa pracoviska: Starohájska 10, 917 01 Trnava
kontakt: Ing. Petra Kovárová, 033/55 59 652,
0905 877 040, petra.kovarova@trnava-vuc.sk
Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/trnavsky-kraj/>

■ Žilinský kraj
adresa pracoviska: Komenského 48, 011 09 Žilina
kontakt: Ing. Michal Ďurčanský, 041/ 5032159,
Michal.Durcansky@zilinskazupa.sk
Web: <https://euroinfo.sk/kontakty/zilinsky-kraj/>

2

Finančné
možnosti
EŠIF

Väčšinu finančných prostriedkov prideluje Európska komisia jednotlivým európskym regiónom podľa výšky ich HDP. Najviac finančných prostriedkov pripadne na takzvané „menej rozvinuté regióny“ s HDP na obyvateľa nižším ako 75 % priemeru únie. Do tejto kategórie spadajú aj všetky slovenské regióny s výnimkou Bratislavy.³⁴ Politika súdržnosti má tri fondy: Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond plus (ESF+)³⁵ a Kohézny fond (KF).

Členské štáty stanovujú ako sa počas programového obdobia použijú peniaze z EŠIF prostredníctvom vytvorenia podrobných plánov — operačných programov. O podobe samotných operačných programov tak rozhoduje vláda SR, koordinácia prebieha prostredníctvom Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR). Za operačné programy zodpovedá riadiaci orgán, ktorým je vo väčšine prípadov príslušné ministerstvo, odborne zastrešujúce podporované aktivity. Riadiaci orgán môže časť svojich úloh delegovať na sprostredkovateľský orgán.

Riadiaci orgán umožňuje žiadateľom uchádzať sa o prostriedky prostredníctvom výziev, ktoré vyhlasuje ich zverejnením na svojom webovom sídle.³⁶

Počas plenárneho zasadnutia v júni 2021 Európsky Parlament prijal tzv. kohézny balík. Jeho súčasťou sú:

- Európsky fond regionálneho rozvoja,
- Kohézny fond,
- Európska územná spolupráca (Interreg), podporovaná najmä z Fondu regionálneho rozvoja, a
- spoločné ustanovenia pre tieto fondy.³⁷

³⁴ Prednosť majú chudobné kraje v chudobných štátoch. Ako Komisia delí eurofondy? In: *Euractiv*, 12. 7. 2019, <https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/prednost-maju-chudobne-kraje-v-chudobnych-statoch-ako-komisia-deli-eurofondy/> (prístup: 26. 2. 2021).

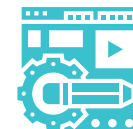
³⁵ V programovom období 2014 — 2020 Európsky sociálny fond.

³⁶ *Informácie o EŠIF*. Informačno-poradenské centrum, <https://euroinfo.sk/informacie/> (prístup: 26. 2. 2021).

³⁷ EU Parliament passes € 330 b regional package that fails on spending controls, say critics. In: *Euractiv*, 25. 6. 2021, <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/eu-parliament-passes-e330b-regional-package-that-fails-on-spending-controls-say-critics/> (prístup: 28. 6. 2021).

50

51

FÁZA I. Tvorba návrhu a plánovanie

Európska komisia v roku 1975 zriadila Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) na vyrovnanie rozvojových rozdielov medzi jednotlivými regiónmi v rámci EÚ.³⁸ Dokumenty ohľadom EFRR i Kohézneho fondu (KF), ktorého cieľom je znížiť hospodársku a sociálnu nesúrodosť a podporovať trvalo udržateľný rozvoj vo vybraných krajinách, vrátane Slovenska, podliehajú bežnému legislatívnemu konaniu, ktoré navrhuje Komisia a schvaľuje Parlament a Rada. Je na Parlamente a Rade aby určili priority, ciele a organizáciu EŠIF. Pri legislatívnom procese však konzultujú Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov. Financie sa vyčleňujú vždy na 7 ročné obdobie.³⁹

³⁸ *European Regional Development Fund turns 40*. Európska komisia, 18. 3. 2015, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/03/european-regional-development-fund-turns-40 (prístup: 26. 2. 2021).

³⁹ *European Regional Development Fund (ERDF)*. Európsky parlament, 2020, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/95/european-regional-development-fund-erdf-> (prístup: 26. 2. 2021).

FÁZA II. Rozhodovanie

Vyhlasovateľ výzvy (orgán, subjekt štátnej alebo verejnej správy, ktorý vyhlasuje konkrétnu výzvu a je zodpovedný za príjem, registráciu a spracovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP), ktoré predložili žiadatelia v rámci výzvy) vyhlási výzvu s náležitými detailmi, ako napríklad, kto je oprávnený žiadateľ, aké sú oprávnené miesta realizácie projektu, aké sú oprávnené výdavky projektu a aké sú oprávnené aktivity v rámci projektov. Každý vyhlasovateľ výzvy zverejňuje výzvu a jej podpornú dokumentáciu na svojom webovom sídle.

Jednotlivé žiadosti sú posúdené vyhlasovateľom danej výzvy a následne ten rozhodne, komu budú pridelené nenávratné finančné príspevky. Prijímateľ je teda subjekt, ktorého žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola vybratá a schválená. Subjekt následne podpíše s poskytovateľom zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, na základe ktorej môže realizovať projekt a aktivity projektu. Za celý proces zodpovedá Riadiaci orgán (RO), teda orgán, subjekt štátnej správy, ktorý je zodpovedný za implementáciu konkrétneho operačného programu ako

celku. Napr. úlohu riadiaceho orgánu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia v období 2014 – 2020 plní MŽP SR. V prípade, že Riadiaci orgán vyhlasuje výzvu, tak zastáva aj rolu vyhlasovateľa výzvy.

Riadiaci orgán môže delegovať niektoré úlohy na Sprostredkovateľský orgán (SO), teda subjekt štátnej alebo verejnej správy, ktorý na základe zmluvy o delegovaní právomocí medzi RO a SO je zodpovedný alebo sa podieľa na implementácii určitej časti operačného programu. V prípade, že SO vyhlasuje výzvu, tak zastáva aj rolu vyhlasovateľa výzvy.⁴⁰

FÁZA III. Implementácia programu

Riadiaci orgán v členskom štáte, v tomto prípade SR, je MIRRI, ktoré vzniklo v roku 2020 transformáciou Úradu podpredsedu vlády pre inovácie a informatizáciu. MIRRI dohliada na proces prerozdelenia prostriedkov a následne aj na proces implementácie EŠIF, koordinuje dodržiavanie Partnerskej dohody, rozhoduje o záväzných plánoch a krízovom riadení operačných programov a zabezpečuje presadzovanie strategických cieľov SR v oblasti poskytovania financií z eurofondov. Každomesačne vydáva súhrnnú správu o implementácii EŠIF, o stave žiadostí, o alokácii prostriedkov, o stave čerpania týchto prostriedkov za príslušné obdobie. Správy sú k dispozícii na stránkach Partnerskej dohody.⁴¹

⁴⁰ Základné pojmy. Úrad vlády Slovenskej republiky, <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/zakladne-pojmy/> (prístup: 26. 2. 2021).

⁴¹ Informácie o implementácii EŠIF. Úrad vlády Slovenskej republiky, <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/informacie-o-implementacii-esif/> (prístup: 26. 2. 2021).

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

55

2.1.

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) sa zameriava na posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v EÚ odstraňovaním nerovností medzi jej regiónmi.⁴² Osobitná pozornosť sa venuje regiónom, ktoré trpia vážnymi a trvalými prírodnými alebo demografickými nedostatkami, ako napríklad najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou zaľudnenia a ostrovné, cezhraničné a hornaté regióny.⁴³ Pomoc sa poskytuje na základe zmluvy uzavretej so žiadateľom, ktorého žiadosť bola schválená v konaní o žiadosti. Pomoc sa poskytuje do výšky finančných prostriedkov určených na vyčerpanie. Žiadosť podáva žiadateľ riadiacemu orgánu na základe vyhlásenej výzvy.⁴⁴

⁴² *Európsky fond regionálneho rozvoja*. Európska komisia, https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/funding/erdf/ (prístup: 26. 2. 2021).

⁴³ *Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)*. Európsky parlament, 2020, <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/sk/sheet/95/europsky-fond-regionálneho-rozvoja-efrr-> (prístup: 26. 2. 2021).

⁴⁴ Pomoc a podpora poskytovaná z fondov Európskeho spoločenstva. In: *Slovensko.sk*, 2017, https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_pomoc-a-podpora-poskytovana-z/ (prístup: 26. 2. 2021).

Zdroje pridelené na prvý cieľ sa rozdelia trom rôznym kategóriám regiónov:

- najrozvinutejšie regióny, ktorých HDP na obyvateľa presahuje 100 % priemeru EÚ,
- prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa dosahuje 75 % až 90 % priemeru EÚ,
- najmenej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je nižší než 75 % priemeru EÚ.⁴⁵

⁴⁵ *Agreement reached on the 2021–2027 EU regional and cohesion funding*. Európsky parlament, 2020, <https://www.europarl.europa.eu/news/sk/press-room/20201207IPR93206/agreement-reached-on-the-2021-2027-eu-regional-and-cohesion-funding> (prístup: 20. 6. 2021).

Obdobie 2014 — 2020

Najmenej 5 % z prostriedkov EFRR pre každý členský štát bolo vyčlenených na integrované akcie pre udržateľný rozvoj miest, ktoré riešia hospodárske, environmentálne, klimatické, demografické a sociálne problémy, ktorým čelia mestské oblasti.⁴⁶ Najrozvinutejšie regióny musia vyčleniť aspoň 80 % svojich zdrojov z EFRR na najmenej dve z týchto priorit a aspoň 20 % na nízkouhlíkové hospodárstvo. Prechodné regióny musia vyčleniť aspoň 60 % svojich zdrojov z EFRR na najmenej dve z týchto priorit a aspoň 15 % na nízkouhlíkové hospodárstvo. Najmenej rozvinuté regióny musia vyčleniť aspoň 50 % svojich zdrojov z EFRR na najmenej dve z týchto priorit a aspoň 12 % na nízkouhlíkové hospodárstvo.⁴⁷

⁴⁶ Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR). Európsky parlament, <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/sk/sheet/95/europsky-fond-regionálneho-rozvoja-efrr> (prístup: 26. 2. 2021).

⁴⁷ Tamže.

Spolufinancovanie: v najmenej rozvinutých regiónoch (a najvzdialenejších regiónoch) môže EFRR financovať až 85 % nákladov projektu. V prechodných regiónoch môže ísť o najviac 60 % nákladov projektu a v najrozvinutejších regiónoch najviac 50 %.⁴⁸

Podporované oblasti:

- inovácie a výskum,
- digitálna agenda,
- podpora malých a stredných podnikov (MSP),
- nízkouhlíkové hospodárstvo.⁴⁹

Hlavné ciele:

- investovanie do rastu a zamestnanosti zamerané na posilnenie pracovného trhu a regionálnych hospodárstiev.
- Európska územná spolupráca, ktorej zámerom je posilniť spoluprácu na cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej úrovni v EÚ.

⁴⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1301&from=SK> (prístup: 26. 2. 2021).

⁴⁹ Európsky fond regionálneho rozvoja, https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/funding/erdf/ (prístup: 26. 2. 2021).

56

57

Alokácia:

Európska únia: Približne **199 mld. eur** pre EFRR z celkových 350 mld. eur na politiku súdržnosti. Táto suma zahŕňa 10,2 mld. eur na Európsku územnú spoluprácu a osobitné prostriedky vo výške 1,5 mld. eur pre najvzdialenejšie a riedko osídlené regióny.⁵⁰

Slovensko: 7,14 mld. eur⁵¹

⁵⁰ Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR). Európsky parlament, <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/sk/sheet/95/europsky-fond-regionálneho-rozvoja-efrr> (prístup: 26. 2. 2021).

⁵¹ Informácia o implementácii EŠIF k 31. 1. 2021, https://www.partnerskadohoda.gov.sk/data/files/4213_implementacia-esif-k-31012021.pdf (prístup: 26. 2. 2021).

Obdobie 2021 — 2027

Fungovanie Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu upravuje osobitné nariadenie. Celkovo bolo na tieto dva fondy vyčlenených 243 mld. eur, čo zodpovedá približne štvrtine prostriedkov VFR na roky 2021 — 2027. Spoločne tak tvoria najväčší investičný nástroj EÚ.

V snahe prispieť k obnove hospodárstva po ukončení pandémie Covid-19 sa prostriedky použijú aj na podporu kultúry, udržateľného cestovného ruchu, digitalizácie či na zvýšenie odolnosti systému verejného zdravotníctva. Fondy nebudú podporovať investície súvisiace s jadrovou energiou alebo fosílnymi palivami. Do 31. decembra 2025 však platí výnimka na projekty, ktoré sú zamerané na nahradenie uhlia zemným plynom.⁵² EFRR bude podporovať všetkých päť

⁵² Europoslanci schválili ekologickejšie fondy na podporu regionálneho rozvoja a spolupráce. In: *Europskenoviny.sk*, 24. 6. 2021, <https://europskenoviny.sk/2021/06/24/europoslanci-schvalili-ekologickejsie-fondy-na-podporu-regionálneho-rozvoja-a-spoluprace/> (prístup: 25. 6. 2021).

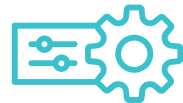
cieľov politiky súdržnosti.⁵³ Najmenej 30 % z prostriedkov EFRR pre každý členský štát musí byť vyčlenených na inteligentný rozvoj a zelené ciele. Európsky parlament schválil ďalšie opatrenia v rámci fondu:

- väčšia podpora by mala smerovať do miest: najmenej 8 % zdrojov EFRR na vnútroštátnej úrovni je určených na trvalo udržateľný rozvoj miest a vytvorenie „Európskej mestskej iniciatívy“;
- osobitné opatrenia pre najvzdialenejšie regióny, ostrovy a vyludnené oblasti;
- rešpektovanie cieľov v oblasti životného prostredia, podnebia a biodiverzity, ako aj zásad obehového hospodárstva;
- zvýšené zameranie na výskum a inovácie vrátane vytvorenia „Medziregionálneho nástroja na investovanie do inovácií“.⁵⁴

Navrhnutá alokácia SR: 7 306 mil. eur

⁵³ *Návrh priorit pre Partnerskú dohodu SR na roky 2021-2027*, MIRRI SR, https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/Navrh-priorit-pre-PD-SR-2021_2027_aktualizacia-po-NK.pdf (prístup: 28. 6. 2021).

⁵⁴ *Agreement reached on the 2021-2027 EU regional and cohesion funding*. Európsky parlament, 2020, <https://www.europarl.europa.eu/news/sk/press-room/20201207IPR93206/agreement-reached-on-the-2021-2027-eu-regional-and-cohesion-funding> (prístup: 20. 6. 2021).

Iniciatíva Dobiehajúce regióny

Správca programu: Európska komisia, DG Regio
Oprávnení žiadatelia: regióny členských krajín EÚ s pomalým rastom alebo nízkymi príjmami.

Podporované oblasti a priority: odstraňovanie faktorov, ktoré spomaľujú ekonomický rast regiónu, vypracovanie odporúčaní a pomoc pri zvyšovaní tempa ekonomického rastu.

Projekt Európskej komisie pod vedením DG Regio je zameraný na dva typy regiónov — regióny, ktoré sú menej rozvinuté a pomalšie rastúce ako priemer v EÚ a regióny, kde je HDP na hlavu nižší ako 50 % priemeru v EÚ. Európska komisia (DG Regio) ponúkla SR pomoc prostredníctvom iniciatívy Dobiehajúce regióny, ktorá by mala smerovať do menej rozvinutých regiónov Slovenska, pričom aj na základe odporúčaní EK a po konzultáciách s dotknutým regiónom boli za takéto regióny navrhnuté Prešovský a Banskobystrický samosprávny kraj. Podpisom memoranda 24. januára 2018 v Prešove medzi zástupcami Európskej komisie, Svetovej banky a Prešovským samosprávnym krajom bola európska iniciatíva Dobiehajúce regióny v kraji spustená. V septem-

58

bri 2019 sa táto iniciatíva začala realizovať aj v Banskobystrickom samosprávnom kraji.⁵⁵

Uvedená iniciatíva je plne v súlade s politikou SR týkajúcej sa problematiky najmenej rozvinutých a zaostávajúcich regiónov.⁵⁶

59

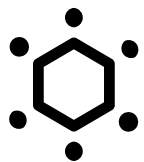
⁵⁵ Európska komisia a Svetová banka pomôže s rozvojom banskobystrického kraja. In: *Euractiv*, 20. 9. 2019, <https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/europska-komisia-a-svetova-banka-pomoze-s-rozvojom-banskobystrickeho-kraja/> (prístup: 20. 6. 2021).

⁵⁶ *Riadiaci výbor v rámci iniciatívy „Catching-up Regions“*. MIRRI SR, 2021, <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/cko/iniciativy-ek/dobiehajuce-regiony-presovsky-kraj/riadiaci-vybor-v-ramci-iniciativy-catching-up-regions/index.html> (prístup: 20. 6. 2021).

Kontaktné údaje

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
Mail: vicepremierka@vicepremier.gov.sk
Web PSK: <https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/kompetencie-psk/regionalny-rozvoj/catching-up/>
Web BBSK: [https://www.bbsk.sk/ %C3 %9Arad/Organiza %C4 %8Dn %C3 %A9jednotky %C3 %9AraduBBSK/Oddelenie Catching-UpRegions.aspx](https://www.bbsk.sk/%C3%A9Arad/Organiza%C4%8Dn%C3%A9jedinoty%C3%A9AraduBBSK/OddelenieCatching-UpRegions.aspx)
Viac informácií: https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/policy/how/improving-investment/lagging_regions/

Interreg

Interreg je jedným z kľúčových nástrojov EÚ na podporu medzinárodnej regionálnej spolupráce prostredníctvom financovania spoločných projektov. Interreg je séria programov na stimuláciu spolupráce medzi regiónmi v rámci EÚ a mimo nej, financovaná z EFRR. Prvý Interreg bol schválený koncom roka 1989 a fungoval od roku 1990. Interreg bol pôvodne vyvinutý ako iniciatíva Spoločenstva s rozpočtom 1 miliarda eur výlučne na cezhraničnú spoluprácu.⁵⁷ Neskôr sa Interreg rozšíril na nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu. Jeho cieľom je spoločne riešiť spoločné výzvy, ktorým čelia európske regióny, a nájsť spoločné riešenia v oblastiach ako je ochrana zdravia, životného prostredia, podpora výskumu, vzdelávania, rozvoj dopravy, podnikania, pracovného trhu, využívania udržateľnej energie a ďalšie oblasti.⁵⁸

⁵⁷ *Interreg: European Territorial Co-operation*, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/ (prístup: 16. 5. 2021).

⁵⁸ *About Interreg*, <https://interreg.eu/about-interreg/> (prístup: 16. 5. 2021).

2.1.1.

60

61

Program Interreg sa líši od väčšiny programov politiky súdržnosti v jednom dôležitom ohľade: zahŕňa spoluprácu medzi subjektmi z dvoch alebo viacerých členských štátov. Interreg nevyžaduje iba preukázanie pozitívneho vplyvu projektu na rozvoj na oboch stranách hranice, ale vyžaduje aj to, že koncepciu a prípadne implementáciu je potrebné vykonať na spoločnom cezhraničnom základe. Po schválení operačných programov Európskou komisiou implementáciu programov koordinujú riadiace výbory, ktoré pozostávajú zo zástupcov orgánov zodpovedných za opatrenia politiky súdržnosti v každom členskom štáte. Môžu to byť ústredné štátne orgány aj regionálne agentúry. Tak ako takmer všetky opatrenia politiky súdržnosti, aj projekty Interreg si vyžadujú spolufinancovanie zo strany členských štátov, regionálnych orgánov alebo subjektov implementujúcich projekty. Výška požadovaného spolufinancovania sa líši podľa regiónu, v najchudobnejších regiónoch sa pohybuje od 50 % do 0 %. Konečnými príjemcami finančných prostriedkov Interregu sú zvyčajne inštitúcie verejnej správy, záujmové združenia a neziskové organizácie, ako sú obchodné komory, organizácie zamestnávateľov, odbory alebo výskumné ústavy.

Oprávnení žiadatelia sú tri skupiny príjemcov:⁵⁹

- verejné inštitúcie: lokálne, regionálne a národné
- riadiace a sprostredkovateľské orgány zodpovedné za program EFRR „Investície do rastu a vytvárania pracovných miest“ (Investment for Growth and Jobs programme) a za Európsku územnú spoluprácu
- agentúry, výskumné inštitúty, tematické a neziskové organizácie: nie sú hlavnou cieľovou skupinou, avšak môžu pracovať s financiami z Interreg programu, ak spolupracujú s tvorcami politik na regionálnej alebo lokálnej úrovni.

⁵⁹ *What is Interreg Europe?*, <https://www.interregeurope.eu/about-us/> (prístup: 26. 2. 2021); *what-is-interreg-europe/* (prístup: 26. 2. 2021).

Obdobie 2014 — 2020

Podporované oblasti, priority:

- výskum a inovácie
- konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov
- nízkouhlíkové hospodárstvo
- životné prostredie a účinnosť využívania zdrojov.

Interreg V (2014 — 2020) pokrýva všetkých 27 členských štátov EÚ, krajiny Európskeho združenia voľného obchodu (Nórsko, Švajčiarsko, Island, Lichtenštajnsko), šesť prístupujúcich krajín a 18 susedných krajín. Na uvedené obdobie bolo vyčlenených 10,1 mld. eur, čo predstavovalo 2,8 % z celkového rozpočtu Európskej politiky súdržnosti.⁶⁰

⁶⁰ Available budget 2014–2020, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/available-budget/ (prístup: 16. 5. 2021).

Piate obdobie programu Interreg bolo založené na 11 investičných prioritách stanovených v nariadení o Európskom fonde regionálneho rozvoja, ktoré prispievali k uskutočneniu stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Jeho súčasťou bolo až 60 programov cezhraničnej spolupráce, 15 programov nadnárodnej spolupráce a 4 programy medziregionálnej spolupráce.

Obdobie 2021 — 2027

Program Interreg na nové programové obdobie prešiel v jari 2021 procesom verejného pripomienkovania a musí prejsť schválením v členských krajinách a následne v inštitúciách EÚ.⁶¹ Kontext nového programu je vo svetle dvoch hlavných priorít EÚ na nadchádzajúce obdobie, ktorými sú digitalizácia a zelená ekonomika, sledujúc cieľ EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnou do roku 2050. Program Interreg bude sledovať päť hlavných cieľov programového obdobia:

⁶¹ 2021–2027 Programme, <https://www.interregeurope.eu/about-us/2021-2027/> (prístup: 16. 5. 2021).

62

63

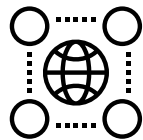

- Inteligentnejšia Európa vďaka inovácii, digitalizácii, hospodárskej transformácii a podpore malých a stredných podnikov;
- Prepojenejšia Európa so strategickými dopravnými a digitálnymi sieťami;
- Ekologickejšia bezuhlíková Európa vďaka implementácii Parížskej dohody a investíciám do transformácie energetiky, obnoviteľných zdrojov energie a boja proti zmene klímy;
- Sociálnejšia Európa, ktorá bude naplňovať Európsky pilier sociálnych práv a podporovať kvalitné pracovné miesta, vzdelávanie, zručnosti, sociálne začlenenie a rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti;
- Európa, ktorá má bližšie k občanom vďaka podpore rozvojových stratégií riadených na miestnej úrovni a udržateľného rozvoja miest v celej EÚ.

Šiesta generácia programu Interreg (2021 — 2027) s rozpočtom 9,1 mld. eur naďalej formuje územnú spoluprácu v celej Európe a na všetkých jej úrovniach (cezhraničnej,

nadnárodnej aj medziregionálnej). Zahŕňa spoluprácu na vonkajších hraniciach EÚ s podporou vonkajších nástrojov (napr. nástroja predvstupovej pomoci (IPA) a Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI), pričom zavádza nový prvok venovaný posilňovaniu regionálnej spolupráce najvzdialenejších regiónov.⁶²

⁶² Komisia víta prijatie legislatívneho balíka o politike súdržnosti na obdobie 2021 — 2027 vo výške 373 mld. eur. Európska komisia, 2021. https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/newsroom/news/2021/06/25-06-2021-commission-welcomes-the-adoption-of-eur373-billion-cohesion-policy-legislative-package-2021-2027 (prístup: 28. 6. 2021).

2.1.1.1. Cezhraničná spolupráca (Interreg A)

Cieľom cezhraničnej spolupráce (cross border cooperation; CBC; Interreg A) je rozvoj cezhraničnej sociálnej a ekonomickej spolupráce prostredníctvom spoločných rozvojových stratégií medzi susednými regiónmi. Termín cezhraničný región sa často používa na označenie výsledných efektov cezhraničnej spolupráce medzi subjektmi susediacich regiónov. Termín Euroregión alebo Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS) sa tiež používa na označenie rôznych typov subjektov, ktoré sa používajú na správu finančných prostriedkov v rámci programu Interregu. V mnohých prípadoch spolupracujúce subjekty zriadili spoločné sekretariáty financované prostredníctvom technickej pomoci, pričom ide o zložku financovania Interregu zameranú na vytvorenie štruktúr spoločnej medzinárodnej správy programu na príslušných hraniciach členských krajín EÚ.

Cezhraničná spolupráca podporuje spoluprácu medzi regiónmi v aspoň dvoch rôznych krajinách EÚ, ktoré ležia priamo na vzájomnej hranici, alebo s nimi susedia. Finančné prostriedky sa poskytujú za podmienky, že organizácie z oboch strán hranice, akými sú regionálne orgány, univerzity, malé a stredné podniky, mimovládne organizácie sa stretávajú pri implementácii projektov založených na potrebách pohraničného regiónu. Zástupcovia spolupracujúcich krajov, zástupcovia gestorských ministerstiev a ďalší miestni partneri sa pravidelne stretávajú a rozhodujú, ktoré projekty je potrebné podporiť. Táto inštitucionálna štruktúra kontaktov má viesť k udržateľnosti spolupráce, ktorá by mala pokračovať aj po ukončení programu. Finančné prostriedky sa poskytujú za podmienky, že partneri z oboch strán hranice spolupracujú a spĺňajú minimálne dve z nasledujúcich podmienok: spoločné financovanie, spoločné personálne zabezpečenie, spoločná príprava a spoločná realizácia projektu.⁶³

⁶³ *European Territorial Cooperation. Building Bridges Between People.* Európska komisia, 2011, https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/information/pdf/brochures/etc_book_lr.pdf (prístup: 16. 5. 2021).

64

65

Zoznam programov a oprávnených regiónov: <https://interreg.eu/strand-of-cooperation/interreg-a-cross-border-cooperation/>

IPA: predvstupový nástroj a nástroj európskeho susedstva Interreg IPA CBC podporuje cezhraničnú spoluprácu medzi kandidátskymi krajinami, potenciálnymi kandidátskymi krajinami a členskými štátmi EÚ s cieľom prispieť k ich prístupovým prípravám s teritoriálnym a cezhraničným zameraním. Nástroj predvstupovej pomoci (IPA) je založený na partnerstvách s kandidátskymi krajinami EÚ — Albánskom, Čiernou Horou, Severným Macedónskom, Srbskom a Tureckom — a potenciálnymi kandidátskymi krajinami — Bosnou a Hercegovinou. Podporuje administratívne, sociálne a hospodárske reformy, ako aj regionálnu a cezhraničnú spoluprácu. IPA podporuje tak cezhraničnú spoluprácu medzi členskými a kandidátskymi krajinami/potenciálnymi kandidátskymi krajinami na jednej strane, ako aj medzi samotnými kandidátskymi/potenciálnymi kandidátskymi krajinami.

Zoznam programov a oprávnených regiónov: <https://interreg.eu/strand-of-cooperation/interreg-instrument-for-pre-accession-assistance/>

ENI: európsky nástroj susedstva: ide o cezhraničnú spoluprácu a rozvoj v rámci nástroja európskeho susedstva (ENI). V rámci ENI CBC sa implementuje celkovo 15 programov. Pokrývajú 12 pozemných hraníc, jeden námorný príchod a tri morské panvy, ktoré sa tiahnu od Fínska a Ruska na severe až po krajiny ako Slovensko a Ukrajina na východe a Taliansko, severná Afrika a Blízky východ na juhu.

Zoznam programov a oprávnených regiónov: <https://interreg.eu/strand-of-cooperation/the-eni-cbc-programmes/>
Interreg prispieva približne 1 miliardou eur do programov spolupráce na vonkajších hraniciach EÚ podporovaných z nástroja predvstupovej pomoci (IPA) a z nástroja európskeho susedstva (ENI).⁶⁴

⁶⁴ *About Interreg*, <https://interreg.eu/about-interreg/> (prístup: 16. 5. 2021).

Program spolupráce Interreg A Slovenská republika — Česká republika

Obdobie 2014 — 2020

Riadiaci orgán pre program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Česká republika na programové obdobie 2014 — 2020 bolo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Národný orgán pre program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Česká republika na programové obdobie 2014 — 2020 je Ministerstvo pre miestny rozvoj Českej republiky.

Obdobie 2021 — 2027

Riadiaci orgán pre program spolupráce Interreg Slovenská republika — Česká republika je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Kontaktné údaje

■ Spoločný technický sekretariát
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Sekcia programov cezhraničnej spolupráce, Odbor riadenia a implementácie programov cezhraničnej spolupráce, Oddelenie spoločných technických sekretariátov programov cezhraničnej spolupráce
Adresa: Račianska 153/A, P. O. Box 1, 830 03 Bratislava 33
Mail: infoservis@vicepremier.gov.sk
Kontakty: <https://www.sk-cz.eu/sk/kontakty/spolocny-sekretariat>
Web: www.sk-cz.eu

66

Program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Rakúsko

Obdobie 2014 — 2020

Riadiaci orgán pre program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Rakúsko na programové obdobie 2014 — 2020 bolo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Národný orgán pre program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Rakúsko na programové obdobie 2014 — 2020 pozostáva z troch spolkových krajín: Spolkovej republiky Dolné Rakúsko, Spolkovej republiky Burgenland a Spolkovej republiky mesta Viedeň.

Spoločný sekretariát má sídlo na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v Bratislave a pobočku na Magistráte mesta Viedeň.

67

Obdobie 2021 — 2027

Riadiaci orgán pre program spolupráce Interreg Slovenská republika — Rakúsko je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Konzultácia k novému programovému obdobiu: <https://www.sk-at.eu/sk/novinky/aktuality/447-have-your-say-in-the-interreg-programme-slovakia-austria-2021-2027>

Kontaktné údaje

■ Spoločný technický sekretariát
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Sekcia programov cezhraničnej spolupráce, Oddelenie spoločného technického sekretariátu Interreg V-A SK-AT
Adresa: Račianska 153/A, P. O. Box 1, 830 03 Bratislava 33
Mail: sk-at@vicepremier.gov.sk
Kontakty: <https://www.sk-at.eu/sk/kontakty/spolocny-sekretariat>
Web: www.sk-at.eu

Program spolupráce Interreg V-A Poľsko — Slovensko

Obdobie 2014 — 2020

Riadiaci orgán pre program spolupráce Interreg V-A Poľsko — Slovensko na programové obdobie 2014 — 2020 je Ministerstvo rozvoja Poľskej republiky.

Národný orgán pre program spolupráce Interreg V-A Poľsko — Slovensko na programové obdobie 2014 — 2020 bolo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Strategický dokument: https://sk.plsk.eu/documents/19504/514829/Ozn%C3%A1menie+o+SD_SK/8c53c689-b6c0-4201-8113-b6d04a7e6fa7; <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/projekty-esif/oznam-zverejnenie-oznamenia-o-strategickom-dokumente-program-cezhranicnej-spoluprace-interreg-polsko-slovensko-2021-2027/index.html>

Programové priority

- Priorita 1: K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie
- Priorita 2: Prepojenejšie pohraničie
- Priorita 3: Tvorivé a turisticky atraktívnejšie pohraničie
- Priorita 4: Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia

Kontaktné údaje

■ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Adresa: Račianska 153/A, P. O. Box 1, 830 03 Bratislava 33
Mail: Lea.Mala@vicepremier.gov.sk
Tel.: +421 2 5831 7458
Kontakty: <https://sk.plsk.eu/kontakt>
Web: <https://sk.plsk.eu/>

68

Program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Maďarsko

Obdobie 2014 — 2020

Riadiaci orgán pre program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Maďarsko na programové obdobie 2014 — 2020 je Úrad predsedu vlády Maďarska, Budapešť.

Národným orgánom pre program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika — Maďarsko na programové obdobie 2014 — 2020 bolo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Obdobie 2021 — 2027

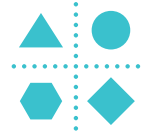
Riadiaci orgán pre program spolupráce Interreg Slovenská republika — Rakúsko je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Informácie o zasadnutiach pracovných skupín: <https://www.skhu.eu/programme/interreg-2021-2027>

69

Kontaktné údaje

■ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Sekcia programov cezhranicnej spolupráce
Adresa: Račianska 153/A, P. O. Box 1, 830 03 Bratislava 33
Mail: katarina.mihalova@vicepremier.gov.sk
Kontakty: <https://www.skhu.eu/contact-information>
Web: www.skhu.eu
Facebook: <https://sk-sk.facebook.com/skhu.eu/>

Program ENI Cezhraničná spolupráca Maďarsko — Slovensko — Rumunsko — Ukrajina 2014 — 2020

Obdobie 2014 — 2020

Riadiaci orgán pre program ENI Cezhraničná spolupráca Maďarsko — Slovensko — Rumunsko — Ukrajina na programové obdobie 2014 — 2020 je Úrad predsedu vlády Maďarska, Budapešť.

Národný orgán pre program ENI Cezhraničná spolupráca Maďarsko — Slovensko — Rumunsko — Ukrajina na programové obdobie 2014 — 2020 je Úrad predsedu vlády Maďarska, Ministerstvo regionálneho rozvoja a verejnej administratívy Rumunska, Ministerstvo ekonomického rozvoja a obchodu Ukrajiny, v minulosti Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Priority

- Podpora miestnej kultúry a zachovanie historického dedičstva
- Ochrana životného prostredia, zmiernenie vplyvov klimatických zmien a prispôbenie sa im
- Zlepšenie prístupnosti regiónov, rozvoj udržateľných a voči klimatickým zmenám odolných dopravných a komunikačných sietí a systémov
- Spoločné výzvy v oblasti bezpečnosti a ochrany

Časový rámec: Provizórny indikatívny časový rámec implementácie Programu je plánovaný na roky 2015 — 2024. Podľa vykonávacích predpisov ENI musia byť všetky zmluvy podpísané pred 31. decembrom 2021 a všetky aktivity projektov financované Programom musia skončiť 31. decembra 2022. Program má skončiť najneskôr 31. decembra 2024.

70

71

Obdobie 2021 — 2027

INTERREG NEXT HUSKROUA 2021—2027 (v príprave).

Kontaktné údaje

■ MIRRI SR, Račianska 153/A, 830 03 Bratislava 33
Matej Štefánik
Programový manažér
matej.stefanik@mirri.gov.sk
+421 2 58317 176

■ Košický samosprávny kraj
Adresa: Námestie Maratónu mieru 1, Košice
Mail: kosice@huskroua-cbc.eu
Tel.: +421 55 6196 656

■ Prešovský samosprávny kraj
Adresa: Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
Mail: presov@huskroua-cbc.eu
Tel.: +421 51 7081 547
Kontakty: <https://huskroua-cbc.eu/contacts/branch-offices>
Web: www.huskroua-cbc.eu/

2.1.1.2. Nadnárodná spolupráca (Interreg B)

Cieľom nadnárodnej spolupráce (Interreg B), do ktorej sú zapojené národné, regionálne a miestne orgány, je podpora lepšej integrácie v rámci EÚ prostredníctvom formovania veľkých skupín európskych regiónov. Oblasť B je stredná úroveň, na ktorej spolupracujú spravidla nesusediace regióny z niekoľkých rôznych krajín, pretože majú spoločné alebo porovnateľné problémy. Nadnárodná spolupráca zahŕňa regióny z niekoľkých krajín EÚ, ktoré tvoria väčšie oblasti a podporuje lepšiu spoluprácu a regionálny rozvoj v rámci EÚ jednotným riešením spoločných problémov. Programy riadi riadiaci výbor so zástupcami všetkých zúčastnených členských štátov. Riadiaci výbor schvaľuje projekty, monitoruje ich a podáva správy o ich implementácii.⁶⁵

⁶⁵ *European Territorial Cooperation. Building Bridges Between People.* Európska komisia, 2011, https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/information/pdf/brochures/etc_book_lr.pdf (prístup: 16. 5. 2021).

Zoznam programov a oprávnených regiónov

<https://interreg.eu/strand-of-cooperation/interreg-b-trans-national-cooperation/>
Web: https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/policy/cooperation/european-territorial/trans-national/

72

73

Program Stredná Európa 2020

Program spolupráce Stredná Európa je určený na podporu spolupráce v krajinách a regiónoch strednej Európy. Prispieva k zavádzaniu inovácií, k využitiu prírodných a kultúrnych zdrojov, zvyšovaniu konkurencieschopnosti a atraktivity miest a obcí, dostupnosti/dopravy.

Riadiaci orgán programu Stredná Európa 2020 je mesto Viedeň.

Obdobie 2014 — 2020

Národný kontaktný bod zodpovedný za prípravu a implementáciu programu Stredná Európa 2020 v podmienkach Slovenskej republiky bol Úrad vlády Slovenskej republiky, v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Obdobie 2021 — 2021

Riadiaci orgán pre program Stredná Európa je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Stratégia na nové obdobie: https://www.interreg-central.eu/Content.Node/discover/InterregCE2021.html#KEY_DOCUMENTS

Priority

- Spolupráca za inteligentnejšiu strednú Európu
- Spolupráca za zelenšiu strednú Európu
- Spolupráca za lepšie prepojenú strednú Európu
- Zlepšenie riadenia za účelom spolupráce v strednej Európe

Kontaktné údaje

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
- Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
Mail: vicepremierka@vicepremier.gov.sk
Národný kontaktný bod
Adresa: Dunajská 68, 811 08 Bratislava 1
Tel.: 02/2092 8493, +421 918 892 351
Mail: michal.blasko@vlada.gov.sk
Kontakty: <https://www.centraleurope.vlada.gov.sk/kontakt/>
Web: <https://www.centraleurope.vlada.gov.sk/program-stredna-europa/>

Dunajský nadnárodný program

Obdobie 2014 — 2020

Dunajský nadnárodný program 2014 — 2020 je finančný nástroj v rámci Európskej územnej spolupráce. Vytvára rámec pre implementáciu spoločných aktivít a výmeny skúseností medzi národnými, regionálnymi a lokálnymi aktérmi v štátoch dunajského regiónu.

Riadiaci orgán pre Dunajský nadnárodný program 2014 — 2020 je Ministerstvo národného hospodárstva Maďarska. Národný kontaktný bod zodpovedný za prípravu a implementáciu programu Dunajský nadnárodný program 2014 — 2020 v podmienkach Slovenskej republiky bol Úrad vlády Slovenskej republiky, v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Obdobie 2021 — 2021

Riadiaci orgán pre Dunajský program je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Kontaktné údaje

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
Mail: vicepremierka@vicepremier.gov.sk

Národný kontaktný bod

Adresa: Dunajská 68, 811 08 Bratislava 1

Tel.: 02/2092 8493, +421 918 892 351

Mail: michal.blasko@vlada.gov.sk

Kontakty: <https://www.danube.vlada.gov.sk/kontakty/>

Web: <https://www.danube.vlada.gov.sk/dunajsky-nadnarodny-program/>

Web: <https://danube-region.eu/contact-ncs/> (kontakty podľa krajín)

<https://danube-region.eu/contact/priority-area-coordinators/> (kontakty podľa prioritných tém)

Web: <https://danube-region.eu/>;

Program je v rámci Makroregionálnej stratégie-integrovaný rámec schválený Európskou radou, ktorý môže byť podporovaný okrem iných aj Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi na riešenie spoločných výziev, ktorým čelí vymedzená geografická oblasť členských štátov a tretích krajín. Makroregionálna stratégia je politický rámec, ktorý umožňuje krajinám zdieľajúcim jeden región riešiť spoločné problémy a spolupracovať s cieľom lepšieho využitia potenciálu. Stratégia rieši výzvy, ktoré sú špecifické pre konkrétne zemepisné oblasti, presahujú hranice jedného štátu, ale nie sú v záujme celej EÚ. Dopomáha k dosiahnutiu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti danej regionálnej oblasti.

Web: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/macro-regional-strategies/

74

75

Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť (EUSDR)

Stratégia združuje 14 krajín pozdĺž toku rieky Dunaj a zahŕňa oblasť, v ktorej býva viac ako 112 miliónov ľudí, čiže jedna pätina obyvateľstva EÚ.

9 členských štátov EÚ: Bulharsko, Česká republika, Chorvátsko, Maďarsko, Nemecko (Bádensko-Württembersko, Bavorsko), Rakúsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

5 krajín mimo EÚ: Bosna a Hercegovina, Čierna hora, Moldavsko, Srbsko a Ukrajina (Odesa, Ivano-Frankivsk, Černovica a Zakarpatská oblasť).

Finančné možnosti:

Web: <https://danube-region.eu/projects-and-funding/eu-funding-instruments/>

Priority

- Prepojenie regiónu,
- Ochrana životného prostredia,
- Budovanie prosperity,
- Posilnenie regiónu.

Karpatský región

Zástupcovia Poľska, Maďarska, SR a Ukrajiny v septembri 2018 podpísali Deklaráciu vytvorenia makroregionálnej stratégie EÚ pre karpatský región. Európska stratégia pre karpatský región je nástrojom na rozvoj širšieho regiónu, v ktorom sa krajiny zamerajú na spoločné problémy a výzvy, ako napríklad na posilnenie konkurencieschopnosti a atraktivity karpatského makroregionu a vytvorenie konkurenčných výhod na zvýšenie úrovne a kvality života jeho obyvateľov pri súčasnom zachovaní unikátnej ekologickej hodnoty Karpát.⁶⁶

Kontaktné údaje

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava

Mail: vicepremierka@vicepremier.gov.sk

⁶⁶ Slovensko podpísalo deklaráciu o vzniku stratégie EÚ pre karpatský región. MIRRI SR, 2018, <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/cko/slovensko-podpisalo-deklaraciju-o-vzniku-strategie-eu-pre-karpatsky-region/index.html> (prístup: 16. 5. 2021).

2.1.1.3 Programy medziregionálnej spolupráce (Interreg C)

Cieľom medziregionálnej spolupráce (Interreg C) je zvýšiť účinnosť politik a nástrojov regionálneho rozvoja prostredníctvom rozsiahlej výmeny informácií a zdieľania skúseností. Ide o finančne najmenšiu zložku z týchto troch programov, ale programy medziregionálnej spolupráce pokrývajú všetky členské štáty EÚ.⁶⁷ Medziregionálna spolupráca je geograficky paneurópska, pokrýva rozsiahlejšie oblasti a buduje siete na rozvoj osvedčených postupov a uľahčenie výmeny a prenosu skúseností úspešných regiónov.⁶⁸

⁶⁷ *Interreg: 30 let společného zájmu napříč hranicemi.* Európska komisia, 2020, https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/newsroom/news/2020/06/06-01-2020-interreg-30-years-of-sharing-and-caring-across-borders (prístup: 16. 5. 2021).

⁶⁸ *Interreg: 30 let společného zájmu napříč hranicemi.* Európska komisia, 2020, https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/newsroom/news/2020/06/06-01-2020-interreg-30-years-of-sharing-and-caring-across-borders (prístup: 16. 5. 2021).

Partnermi sú verejná správa, univerzity a ďalší partneri najmenej z troch rôznych krajín. Sieťovanie je zamerané na kapitalizáciu (nazývanú „Fast Track“), ktorú uľahčuje Európska komisia. Ich výsledky sú každoročne prezentované v rámci konferencie Regióny pre ekonomickú zmenu v Bruseli. Program medziregionálnej spolupráce a 3 programy vytvárania sietí (URBACT, Interact a ESPON) pokrývajúce všetky členské štáty EÚ, ako aj Nórsko a Švajčiarsko a v prípade URBACT aj Island a Lichtenštajnsko.

Interact a ESPON: podpora spolupráce programy a územná súdržnosť

- Interact poskytuje všetky programy spolupráce praktickú podporu, školenia a poradenstvo. Jeho funkciou je zabezpečiť, aby spolupráca fungovala efektívne a poskytovala najlepšie výsledky.
- ESPON (Európska pozorovacia sieť pre Európsku územnú spoluprácu a politiku súdržnosti) podporuje politiky rozvoja vo vzťahu k územnej súdržnosti a harmonickému rozvoju.⁶⁹

⁶⁹ *European Territorial Cooperation. Building Bridges Between People.* Európska komisia, 2011, https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/information/pdf/brochures/etc_book_lr.pdf (prístup: 16. 5. 2021).

76

77

Program sa tiež snaží zúročiť regionálne know-how a osvedčené postupy, ktoré už boli identifikované na európskej úrovni. Poskytuje rámec pre výmenu skúseností medzi regionálnymi a miestnymi orgánmi v rôznych krajinách.⁷⁰ Pomocou rozpočtu z EFRR financuje dva druhy činností. Projekty spolupráce sú príležitosťou pre organizácie z rôznych krajín, aby 3 až 5 rokov spolupracovali a vymieňali si osvedčené postupy v konkrétnych oblastiach politiky. Vzdelávacie platformy politiky sú miestom kontinuálneho vzdelávania, ku ktorému majú prístup organizácie zaoberajúce sa regionálnym rozvojom v Európe.⁷¹

Zoznam programov a oprávnených regiónov: <https://interreg.eu/strand-of-cooperation/interreg-c-interregional-cooperation/>
Web: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/interregional/

Riadiaci orgán programu medziregionálnej spolupráce Interreg Europe je Région Nord-Pas de Calais (Francúzsko).

Orgán zodpovedný za prípravu a implementáciu programu Interreg Europe je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

⁷⁰ *Interreg: European Territorial Co-operation*, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/ (prístup: 16. 5. 2021).

⁷¹ *Slovník. Interreg Europe*. https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/policy/what/glossary/i/interreg-europe (prístup: 16. 5. 2021).

Interreg Europe pomáha regionálnym a miestnym samosprávam v celej Európe pri vývoji a realizácii lepšej politiky. Vytvára prostredie a príležitosti pre zdieľanie riešení. Na dosiahnutie tohto cieľa ponúka Interreg Europe regionálnym a miestnym verejným orgánom v celej Európe príležitosti na zdieľanie nápadov a skúseností v oblasti verejnej politiky v praxi, čím zlepšuje stratégie pre svojich občanov a komunity.

Možnosť zapojiť sa do tvorby programu pre obdobie 2021 – 2027: <https://www.mhsr.sk/eu-a-fondy/europska-uzemna-spolupraca/eu-a-fondyeuropska-uzemna-spolupracainterreg-europe-2021-2027>

Kontaktné údaje

- Ministerstvo hospodárstva SR, sekcia zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí, odbor bilaterálnej obchodnej spolupráce
Adresa: Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava
Web (2014-2020): <https://www.mhsr.sk/eu-a-fondy/europska-uzemna-spolupraca/interreg-europe-2014-2020>
Web (2021-2027): <https://www.mhsr.sk/eu-a-fondy/europska-uzemna-spolupraca/eu-a-fondyeuropska-uzemna-spolupracainterreg-europe-2021-2027>
Mail: interregeurope@mhsr.sk
Web: <https://www.interregeurope.eu/>

Interact III

Riadiaci orgán programu medziregionálnej spolupráce Interact III je Bratislavský samosprávny kraj.

Orgán zodpovedný za prípravu a implementáciu programu Interact III je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

Kontaktné údaje

Národný kontaktný bod Interact III

- Ministerstvo hospodárstva SR, sekcia zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí, odbor bilaterálnej obchodnej spolupráce

Adresa: Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava

Mail: interregeurope@mhsr.sk

Riadiaci orgán — Bratislavský samosprávny kraj, odbor Interact

Adresa: Sabinovská 16, 820 05 Bratislava 25

Tel.: +421 (2)48 264 130

Mail: petra.masacova@region-bsk.sk

Kontakty: <https://bratislavskyykraj.sk/kontakty/odbor-Interact/>
Web: www.Interact-eu.net

Web (2014 — 2020): <https://www.mhsr.sk/eu-a-fondy/eu-ropska-uzemna-spolupraca/program-Interact-iii-2014-2020>

Web (2021 — 2027): <https://www.mhsr.sk/eu-a-fondy/eu-ropska-uzemna-spolupraca/Interact-iv-2021-2021>

ESPON EGTC/ESPON 2020

Program vznikol v roku 2002 na základe potreby členských štátov EÚ a Európskej komisie kompletizovať a aktualizovať informácie o výskume v oblasti územného rozvoja a súdržnosti na celoeurópskej, regionálnej aj lokálnej úrovni. Riadiaci orgán programu medziregionálnej spolupráce ESPON 2020 je Ministerstvo pre udržateľný rozvoj a infraštruktúru, Odbor územného plánovania a rozvoja (DATER), Divízia medzinárodných záležitostí Luxemburského veľkovevodstva so sídlom v Luxemburgu.

Orgán zodpovedný za prípravu a implementáciu programu ESPON 2020 je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Hlavné ciele programu ESPON 2020

- Prispieť k väčšiemu používaniu územných dôkazov pri tvorbe politik a programov týkajúcich sa politiky súdržnosti EÚ (hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti) na úrovni EÚ a v členských štátoch a regiónoch, v príslušných sektorových politikách a v príslušných politických procesoch, napr. v Územnej agende 2020.
- Vykonať aplikovaný výskum a analýzy a uľahčiť prenos a výmenu poznatkov pre účely politických procesov poskytnutím územných dôkazov na podporu tvorby politik na úrovni EÚ, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ako aj v nadnárodnom a cezhraničnom kontexte.

78

79

- Sledovať hlavné európske územné trendy, možnosti a výzvy, a poskytnúť analytické nástroje s cieľom aktívne prispieť prostredníctvom územných dôkazov a skúseností EÚ k politickým procesom a diskusiám, ako aj k vytváraniu územných stratégií.
- Zabezpečiť efektívne, včasné a rýchle oznámenie dôkazov, ich maximálny dosah a použitie potenciálnymi záujemcami, vrátane uľahčovania prebiehajúcej koordinácie a spolupráce s rôznymi cieľovými inštitúciami na úrovni EÚ, národnej, regionálnej a mestskej úrovni a na úrovni programov európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Priority

- Prioritná os 1: Územná evidencia, transfer, pozorovanie, nástroje a dosah.
 - Špecifický cieľ 1: Nepretržitá tvorba územných dôkazov prostredníctvom aplikovaného výskumu a analýz
 - Špecifický cieľ 2: Prenos zdokonalených poznatkov a používanie podpory analytického užívateľa
 - Špecifický cieľ 3: Zlepšenie územného pozorovania a nástrojov pre územné analýzy
 - Špecifický cieľ 4: Širší dosah a rýchlejšia realizácia územných dôkazov
 - Špecifický cieľ 5: Štíhlejšie, efektívne a účinné vykonávacie ustanovenia a poskytovanie odbornej pomoci pre program.

- Prioritná os 2: Technická pomoc
Rokovacím jazykom je angličtina. Celý proces predkladania projektov, schvaľovania, podpisovania zmlúv aj samotná realizácia projektov prebieha v angličtine.⁷²

Kontaktné údaje

Národné kontaktné miesto ESPON pre SR

- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Odbor stratégie a rozvoja, Oddelenie rozvoja dopravnej infraštruktúry

Adresa: Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava 15

Tel.: +421 2 594 94 248

Mail: denis.barcik@mindop.sk

Web: <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/program-espon-2020-87>

Kontakty: <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/program-espon-2020-87/kontakt-pre-program-espon-810>

Adresa: ESPON EGTC, Grand Duchy of Luxembourg, 1468

Tel.: +352 20 600 280

Mail: info@espon.eu

Web: www.espon.eu

⁷² Program ESPON 2020 — realizácia v Slovenskej republike, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/program-espon-2020-87/oprograme-809> (prístup: 16. 5. 2021).

URBACT Slovenské kontaktné miesto

Program URBACT podporuje vzájomnú spoluprácu a výmenu skúseností medzi mestami po celej Európe. Hlavným cieľom programu je podporovať integrovaný a udržateľný rozvoj miest vytváraním podmienok na to, aby mestá spoločne vyvíjali riešenia podobných problémov, vymieňali si skúsenosti a zdieľali osvedčené postupy.⁷³

Riadiaci orgán programu medziregionálnej spolupráce URBACT III je francúzsky Commissariat Général à l'Égalité des Territoires (CGET).

Orgán zodpovedný za prípravu a implementáciu programu URBACT v podmienkach SR je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Funkciu národného kontaktného miesta operačného programu URBACT v SR vykonáva oddelenie mestského rozvoja sekcie bytovej politiky a mestského rozvoja MDV SR. URBACT-Slovenské kontaktné miesto poskytuje informácie o OP URBACT III v slovenskom jazyku. Je platformou pre dialóg, výmenu skúseností v oblasti mestského rozvoja:

- Potenciálnym žiadateľom poskytuje informácie o programe, aktivitách a prebiehajúcich výzvach aktérov zapoje-

ných do rozvoja miest na lokálnej, regionálnej, národnej úrovni a úrovni EÚ informuje o výstupoch a záveroch, ktoré vyplynuli z činnosti sietí,

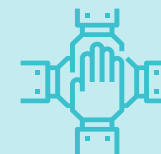
- Podporuje dialóg o udržateľnom mestskom rozvoji medzi rôznymi úrovňami správy,
- Sekretariátu programu URBACT III poskytuje podporu pri organizácii vzdelávacích aktivít v oblasti udržateľného rozvoja miest.⁷⁴

Kontaktné údaje

- Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia bytovej politiky a mestského rozvoja
Adresa: Námestie slobody 6, P. O. BOX 100
810 05 Bratislava
Tel.: +421 (2)59 49 45 05
Mail: urbact@mindop.sk
Facebook: <https://www.facebook.com/urbactSK/>
Web: www.urbact.eu, <https://urbact.eu/urbact-slovenska-republika>

⁷⁴ URBACT — Slovenské kontaktné miesto. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/mestske-rozvoj-6/urbact/urbact-iii/urbact-slovenske-kontaktne-miesto/urbact-slovenske-kontaktne-miesto> (prístup: 10. 4. 2021).

⁷³ Viac o programe URBACT, <https://urbact.eu/viac-o-programe-urbact> (prístup: 16. 5. 2021)

Kohézny fond (KF)

Kohézny fond poskytuje finančné prostriedky na realizáciu projektov v oblasti životného prostredia a transeurópskych sietí v členských štátoch, ktorých hrubý národný dôchodok na obyvateľa je nižší ako 90 % priemeru EÚ.⁷⁵

Obdobie 2014 — 2020

Prostredníctvom nariadenia o spoločných ustanoveniach podlieha rovnakým pravidlám programovania, správy a monitorovania ako EFRR a ESF. V období rokov 2014 — 2020 sa Kohézny fond vzťahoval na Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Českú republiku, Estónsko, Grécko, Maďarsko, Lotyšsko, Litvu, Maltu, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

⁷⁵ Kohézny fond. Európsky parlament, <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/sk/sheet/96/kohezny-fond> (prístup: 16. 5. 2021).

Alokácia

Európska únia: 63,4 mld. eur pre aktivity v kategóriách: Transeurópske dopravné siete, najmä prioritné projekty európskeho záujmu, tak ako ich identifikovala EÚ. CF bude podporovať infraštruktúrne projekty v rámci Nástroja na prepojenie Európy.

Životné prostredie: v tejto oblasti môže CF taktiež podporovať projekty týkajúce sa energetiky alebo dopravy, pokiaľ jednoznačne prispievajú životnému prostrediu s ohľadom na energetickú účinnosť, používanie obnoviteľnej energie, rozvoj železničnej dopravy, podporu intermodality, posilnenie verejnej dopravy atď.⁷⁶

Úroveň financovania projektu z Kohézneho fondu môže predstavovať až 85 % nákladov na projekt.

⁷⁶ Kohézny fond. Európsky parlament, https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/funding/cohesion-fund/ (prístup: 26. 2. 2021).

Slovensko: 4 168,2 mil. eur⁷⁷

KF poskytuje prostriedky priamo na jednotlivé projekty, ktoré môžu byť súčasne financované zo štrukturálnych fondov. Celkové náklady na projekt, etapu projektu či skupinu projektov musia väčšinou tvoriť minimálne 10 mil. eur, pričom výška pomoci z KF sa u väčšiny projektov pohybuje v rozpätí 80 — 85 % verejných alebo ekvivalentných výdavkov. Prijatie daného projektu podlieha rozhodnutiu členskej krajiny a následne rozhodnutiu Európskej komisie. Projekty sú spravované národnými orgánmi a ich implementáciu kontroluje Monitorovací výbor, ktorý zasada dvakrát ročne.

⁷⁷ Kohézny fond. Európsky parlament, 2020, http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/sk/FTU_3.1.3.pdf (prístup: 26. 2. 2021).

Operačný program Integrovaná infraštruktúra

Riadiaci orgán je Ministerstvo dopravy a výstavby SR (MDV SR)

Sprostredkovateľské orgány: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR), Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR)

Kontaktné údaje

■ Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
Adresa: Námestie slobody č. 6, P. O. BOX 100
810 05 Bratislava
Tel.: 02 5949 4111
Mail: opii@opii.gov.sk
Web: <https://www.opii.gov.sk/>

Operačný program Kvalita životného prostredia

Riadiaci orgán je Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR)

Sprostredkovateľské orgány: Slovenská agentúra ŽP (SAŽP), Ministerstvo vnútra SR (MV SR), Ministerstvo hospodárstva SR (Slovenská inovačná a energetická agentúra — SIEA)

84

85

Kontaktné údaje

■ Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálnych programov a projektov
Adresa: Karloveská 2, 841 04 Bratislava
Tel.: 0906 314 282
Mail: vyzvy.opkzp@enviro.gov.sk
Web: <https://www.op-kzp.sk/>

Obdobie 2021 — 2027

Na programové obdobia 2014 — 2020 a 2021 — 2027 poskytuje podporu vyčlenenú na:

- investície do životného prostredia vrátane oblastí súvisiacich s udržateľným rozvojom a energetikou, ktoré predstavujú prínos pre životné prostredie,
- transeurópske siete týkajúce sa dopravnej infraštruktúry (TEN-T),
- technickú pomoc.

V prípade projektov, ktoré slúžia cieľom EÚ v oblasti životného prostredia, možno Kohézny fond využívať aj v oblastiach súvisiacich s udržateľným rozvojom, ako je energetická efektívnosť a energia z obnoviteľných zdrojov, a v oblasti dopravy okrem transeurópskych sietí — železničná doprava,

vnútrozemská vodná doprava, námorná doprava, intermodálne dopravné systémy a ich vzájomná interoperabilita, riadenie cestnej, námornej a leteckej premávky, čistá mestská doprava a verejná doprava.⁷⁸ KF bude podporovať druhý a piaty cieľ politiky súdržnosti.⁷⁹

Navrhnutá alokácia SR: 2 665 mil. eur
Navrhnutý operačný program: Slovensko

Kontaktné údaje

■ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
Mail: vicepremierka@vicepremier.gov.sk

⁷⁸ Kohézny fond. Európsky parlament, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sk/sheet/96/kohezny-fond> (prístup: 25. 6 2021).

⁷⁹ Návrh priorít pre Partnerskú dohodu SR na roky 2021 — 2027. MIRRI SR, 2020, https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/Navrh-priorit-pre-PD-SR-2021_2027_aktualizacia-po-NK.pdf (prístup: 28. 6. 2021).

Európsky sociálny fond plus (ESF+)

eSF+ (v období 2014 — 2020 len ESF) je hlavným európskym nástrojom na podporu zamestnanosti a sociálneho začlenenia. Jeho cieľom je pomáhať ľuďom získať prácu (alebo lepšiu prácu), začleňovať znevýhodnených ľudí do spoločnosti a zabezpečovať spravodlivejšie životné príležitosti pre všetkých.

Financovanie sa poskytuje širokej škále organizácií-verejným orgánom, súkromným spoločnostiam a občianskej spoločnosti. Ľudia tým získavajú praktickú pomoc pri hľadaní práce alebo udržaní si pracovného miesta. Zodpovednosť za hodnotenie aktivít ESF nesú spoločne Komisia a členské štáty.⁸⁰ Cieľom investícií ESF na Slovensku je podporiť zamestnanosť mladých ľudí a zlepšiť možnosti vzdelávania a odbornej prípravy. Investície sú zamerané aj na marginalizované skupiny a kvalitnejšiu verejnú správu.⁸¹

87

Obdobie 2014 — 2020

Alokácia: 2 168 mil. eur (SR)

Európska únia: cca **80 mld. eur**, ktorých cieľom je:

- zabezpečiť odbornú prípravu ľudí a pomoc pri ich opätovnom zamestnaní;
- podporiť sociálne začlenenie;
- zlepšiť úroveň vzdelávania a odbornej prípravy;
- zlepšiť kvalitu verejných služieb vo vašej krajine.

⁸⁰ *Európsky sociálny fond (ESF)*, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sk & catId=325> (prístup: 26. 2. 2021).

⁸¹ *ESF na Slovensku*, <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=397 & langId=sk> (prístup: 26. 2. 2021)

2.3.

Operačný program Ľudské zdroje

Riadiaci orgán je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVaR SR)

Sprostredkovateľské orgány sú Ministerstvo vnútra SR (MV SR), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR), Implementačná agentúra MPSVaR SR (IA MPSVaR SR)

Web: <https://www.ludskezdroje.gov.sk/>

Operačný program Efektívna verejná správa

Riadiaci orgán je Ministerstvo vnútra SR (MV SR)

Kontaktné údaje

- Sekcia európskych programov MV SR, Odbor operačného programu Efektívna verejná správa

Adresa: Panenská 21, 812 82 Bratislava

Mail: sekretariat.sep@minv.sk

Web: <http://www.reformuj.sk/>

Obdobie 2021 — 2027:

Navrhnuté priority sú definované v prioritě Sociálne, spravodlivé a vzdelané Slovensko (Sociálnejšia Európa),⁸² ESF+ tak bude podporovať štvrtý cieľ politiky súdržnosti.⁸³ V máji 2020 Komisia predložila návrhy na zmenu programov EÚ na financovanie opatrení v sociálnej oblasti s cieľom riešiť sociálne výzvy a výzvy v oblasti zamestnanosti v období po kríze. Fondy určené pre politiku súdržnosti by mali v období 2020 — 2022 získať nové prostriedky vo výške 55 mld. eur na odstraňovanie negatívnych následkov, ktoré sa v dôsledku pandémie spôsobenej koronavírusom prejavili na trhu práce. Príslušným nástrojom na to je REACT-EU, v rámci ktorého zohráva Európsky sociálny fond (2014-2020) kľúčovú úlohu pri podpore zamestnanosti a sociálneho začleňovania. V rámci nových návrhov týkajúcich sa budúceho rozpočtu EÚ na roky 2021 — 2027 Komisia takisto predložila návrh na zmenu ESF+.⁸⁴

⁸² *Národná konzultácia k eurofondom 2021 — 2027*, MIRRI SR, <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/cko/narodne-konzultacie-k-eurofondom-2021-2027/index.html> (prístup: 28. 6. 2021).

⁸³ *Národná konzultácia k eurofondom 2021 — 2027*, <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/cko/narodne-konzultacie-k-eurofondom-2021-2027/index.html> (prístup: 28. 6. 2021).

⁸⁴ *Európsky sociálny fond (ESF)*, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=325&langId=sk> (prístup: 26. 2. 2021).

88

89

ESF+ bude hlavným finančným nástrojom na vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv, podporu pracovných miest a vytvorenie spravodlivej a sociálne inkluzívnej spoločnosti. Takisto poskytne členským štátom veľmi potrebné zdroje na oživenie našich spoločností a hospodárstiev po kríze spôsobenej koronavírusom. S rozpočtom 99,3 mld. eur na obdobie 2021 — 2027 poskytne členským štátom prostriedky, ktoré môžu použiť na vytváranie a ochranu pracovných príležitostí, podporu sociálneho začlenenia, boj proti chudobe vrátane boja proti bezdomovectvu a poskytovanie zručností, ktoré pracovníci potrebujú na účely digitálnej a zelenej transformácie. Zároveň zahŕňa ambicióznú požiadavku, aby členské štáty investovali do mladých ľudí a riešili chudobu detí.⁸⁵

Slovensko dostane na zmiernenie dopadov koronakrízy celkovo 780 mil. eur prostredníctvom protikrizového eurofondového balíka REACT-EU. Podľa informácií MIRRI SR

⁸⁵ *Komisia víta prijatie legislatívneho balíka o politike súdržnosti na obdobie 2021 — 2027 vo výške 373 miliárd eur*. Európska komisia, 25. 6. 2021, https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/newsroom/news/2021/06/25-06-2021-commission-welcomes-the-adoption-of-eur373-billion-cohesionpolicy-legislative-package-2021-2027 (prístup: 28. 6. 2021).

budú financie rozdelené do dvoch balíkov, pričom v prvej fáze bude v roku 2021 k dispozícii 616 mil. eur a v roku 2022 ďalších 164 mil. eur.⁸⁶

Navrhnutá alokácia ESF+: 2 164 mil. eur
REACT-EU: 780 mil. eur

Kontaktné údaje

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava

Mail: vicepremierka@vicepremier.gov.sk

⁸⁶ *Slovensko sa pustí do revízie operačných programov, dostaneme 780 mil. eur*. Partnerská dohoda, 26. 2. 2021, <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/slovensko-sa-pusti-do-revizie-operacnych-programov-dostaneme-780-mil-eur/> (prístup: 26. 2. 2021).

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)

2.4.

91

Obdobie 2014 — 2020:

V programovom období 2014 — 2020 bol EPFRV po prvýkrát osobitne zahrnutý v rámci politiky týkajúcej sa európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) a má tri hlavné ciele:

- podpora konkurencieschopnosti poľnohospodárstva,
- zaistenie udržateľného riadenia prírodných zdrojov a boj proti zmene klímy,
- dosiahnutie vyváženého územného rozvoja vidieckych hospodárstiev a komunít vrátane vytvárania a udržania pracovných miest.⁸⁷

⁸⁷ Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV). Európska komisia, https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/policy/what/glossary/european-agricultural-fund-for-rural-development (prístup: 26. 2. 2021).

financujú sa z neho programy rozvoja vidieka vo všetkých členských štátoch a regiónoch EÚ. Programy sa vytvárajú v spolupráci medzi Európskou komisiou a členskými štátmi, pričom sa v nich zohľadňujú strategické usmernenia pre politiku rozvoja vidieka, ktoré prijala Rada, a priority ustanovené v národných strategických plánoch.

Alokácia: 1,5 mld. eur⁸⁸

Riadiaci orgán na Slovensku pre Program rozvoja vidieka je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR).

Sprostredkovateľský orgán: Pôdohospodárska platobná agentúra

Kontaktné údaje

Adresa: Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava

Tel.: +421 2 59 266 114

Mail: info@land.gov.sk

Obdobie 2021 — 2027

Rozpočet EPFRV na roky 2021 — 2027 predstavuje 95,5 mld. eur a zahŕňa sumu vo výške 8,1 mld. eur z nástroja na obnovu Next Generation EU s cieľom pomôcť riešiť výzvy, ktoré predstavuje pandémia Covid-19. Pravidlá týkajúce sa výdavkov na rozvoj vidieka v období 2021 — 2022 sú stanovené v prechodnom nariadení o spoločnej poľnohospodárskej politike zo dňa 23. decembra 2020.⁸⁹

⁸⁸ Program rozvoja vidieka. Úrad vlády Slovenskej republiky, <https://www.partnerskadhoda.gov.sk/program-rozvoja-vidieka/> (prístup: 26. 2. 2021).

⁸⁹ Rozvoj vidieka. Európska komisia, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_sk (prístup: 10. 4. 2021).

Európsky námorný, rybársky a akvakultúrny fond (ENRAF)

2.5.

93

Operačný program: Rybné hospodárstvo

Web (vrátane aktuálnych výziev a vzorové projekty):
<https://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=47&siD=43&navID2=949>

Obdobie 2014 — 2020:

ENRF je fond pre námornú a rybársku politiku EÚ na obdobie rokov 2014 — 2020.

- pomáha rybárom pri prechode na udržateľný rybolov,
- podporuje diverzifikáciu hospodárstiev pobrežných spoločenskostí,
- poskytuje finančné prostriedky na projekty, ktoré vytvárajú nové pracovné miesta a zlepšujú kvalitu života v európskych pobrežných oblastiach,
- žiadateľom uľahčuje prístup k financovaniu.

Alokácia: 15,8 mil. eur

Riadiaci orgán na Slovensku je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR).

Kontakty

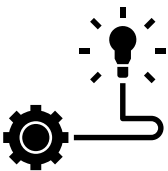
<https://www.mpsr.sk/rozvoj-vidieka-a-priame-platby-rybne-hospodarstvo/kontakty/47-43-3>

Obdobie 2021 — 2027

Riadiaci orgán na Slovensku bude Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR). Navrhnutý operačný program: Rybné hospodárstvo
Navrhnutá alokácia: 15,2 mil. eur

Kontaktné údaje

Adresa: Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
Tel.: +421 2 59 266 114
Mail: info@land.gov.sk

Mechanizmus obnovy a odolnosti

95

2.6.

mechanizmus obnovy a odolnosti je spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie Covid-19. Je to hlavný prvok nástroja NextGenerationEU, z ktorého sa poskytujú úvery a granty vo výške 672,5 mld. eur na podporu reforiem a investícií realizovaných krajinami EÚ. Cieľom je zmierniť hospodársky a sociálny vplyv pandémie koronavírusu a dosiahnuť, aby boli európske hospodárstva a spoločnosti udržateľnejšie, odolnejšie a lepšie pripravené na výzvy a príležitosti, ktoré prináša zelená a digitálna transformácia. Členské štáty v súčasnosti pripravujú plány podpory obnovy a odolnosti s cieľom získať prístup k finančným prostriedkom z tohto mechanizmu. Hlavným cieľom slovenského Plánu obnovy je podporiť reformy a investície, ktoré SR umožnia začať opäť dobíhať životnú úroveň priemeru EÚ.⁹⁰ Slovenský plán obnovy bol odovzdaný 29. apríla 2021 Európskej komisii, ktorá vyzdvihla jeho kvalitu a schválila ho — predsedníčka Komisie Ursula von der Leyen prišla 21. júna 2021 schválenie oficiálne oznámiť do Bratislavy.⁹¹

Nástroj NextGenerationEU zahŕňa aj 47,5 mld. eur na iniciatívu REACT-EU — pomoc pri obnove v rámci politiky

⁹⁰ *O pláne obnovy*. Plán obnovy, 2021, <https://www.planobnovy.sk/o-plane-obnovy/> (prístup: 10. 4. 2021).

⁹¹ Európska komisia schválila slovenský plán obnovy, verejná diskusia bola podľa nej adekvátna. In: *Euractiv*, 21. 6. 2021, <https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/europska-komisia-schvalila-slovensky-plan-obnovy-verejna-diskusia-bola-podla-nej-adekvatna/> (prístup: 25. 6. 2021)..

súdržnosti a pri obnove území v Európe. Ide o novú iniciatívu, ktorá predstavuje ďalšiu fázu a rozšírenie reakcie na krízu a opatrení na nápravu dôsledkov tejto krízy. Prispeje k zelenej, digitálnej a odolnej obnove hospodárstva. Uvedené prostriedky budú k dispozícii pre:

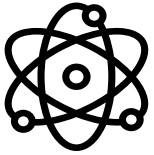
- Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)
- Európsky sociálny fond plus (ESF+)
- Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD)

Tieto dodatočné finančné prostriedky sa poskytnú v rokoch 2021 — 2022 z programu NextGenerationEU a v roku 2020 prostredníctvom cielej revízie súčasného finančného rámca. Nástroj NextGenerationEU takisto prinesie dodatočné finančné prostriedky do ďalších európskych programov alebo fondov, ako sú program Horizon Europe, iniciatíva InvestEU, Fond pre rozvoj vidieka alebo Fond pre spravodlivú transformáciu.⁹²

Kontaktné údaje

Web: <https://www.planobnovy.sk/>
Mail: planobnovy@mfsr.sk

⁹² *Plán obnovy pre Európu*. Európska komisia, 2021, https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_sk (prístup: 10. 4. 2021).

Granty Európskej únie

2.7.

97

V tejto časti dokumentu ponúkame možnosti grantov — horizontálnych programov EŠIF na roky 2021 — 2027 a tiež nástroje pre vyhľadávania projektových partnerov.

Horizon Europe

Horizon Europe (v predchádzajúcom programovom období Horizon 2020) je kľúčový program financovania výskumu a inovácií EÚ. Kľúčovými oblasťami sú zmena klímy, prispievanie k trvalo udržateľnému rozvoju a zvyšovaniu konkurencieschopnosti a rastu EÚ. Program uľahčuje spoluprácu a posilňuje vplyv výskumu a inovácií na vývoj, podporu a vykonávanie politík EÚ pri riešení globálnych výziev, zároveň podporuje vytváranie a zdieľanie znalostí a špičkových technológií. Vytvára pracovné miesta, plne sa podieľa na výbere talentov v EÚ, podporuje hospodársky rast, podporuje priemyselnú konkurencieschopnosť a optimalizuje investičný dopad v rámci posilneného európskeho výskumného priestoru. Programu sa môžu zúčastniť právnické osoby z EÚ a asociovaných krajín. Žiadateľmi môžu byť vedecké, výskumno-vývojové inštitúcie, individuálni

vedci, neziskové organizácie, ale aj subjekty verejného a súkromného sektora. Žiadosti o granty predkladajú medzinárodné konzorciá, ale aj samostatní žiadatelia. Výška spolufinancovania z európskych zdrojov je v rozmedzí 70 — 100 %.

Národné kontaktné body sú národné podporné štruktúry pre program Horizon na Slovensku. Každý z nich má na starosti niekoľko tematických oblastí programu. Národné kontaktné body sídli v Centre vedecko-technických informácií SR, ktoré je priamo riadenou organizáciou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Fungujú ako podpora pri príprave projektov (slovenských univerzít, výskumných organizácií a podnikov) a pri hľadaní partnerských organizácií do konzorcií pre projekty programu.

Webová stránka programu obsahuje úspešné projekty, platformy pre vyhľadávanie partnerov aj súhrn najdôležitejších zmien oproti predchádzajúcemu programovému obdobiu.
Web: <http://ec.europa.eu/horizon-europe>
Web v slovenskom jazyku: <https://eraportal.sk/horizont-europa/>

Kontaktné údaje

Centrum vedecko-technických informácií SR
Podpora vedy, výskumu, vývoja, inovácií a vzdelávania
Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava
horizont@cvtisr.sk

Platformy pre vyhľadávanie výziev a partnerov v rámci programu

<https://coronavirus-global-collaboration.ec.europa.eu/>
<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-search>

Výskumný a vzdelávací program EURATOM (2021 – 2025)

Program Euratom kladie silný dôraz na rozvoj schopností v oblasti jadrovej energetiky v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy a prístupu k výskumným infraštruktúram. EÚ to umožní udržať si svetové prvenstvo v jadrovej bezpečnosti a odpadovom hospodárstve a dosiahnuť najvyššiu úroveň ochrany pred žiarením. Bude podporovať tieto kľúčové výskumné činnosti:

- jadrová bezpečnosť
- bezpečnosť dodávok
- rádioaktívny odpad

- nakladanie s vyhoretým palivom
- radiačná ochrana
- fúzna energia

Program tiež rozširuje výskum neenergetických aplikácií ionizujúceho žiarenia.

Web: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/euratom-research-and-training-programme_en

Národný kontaktný bod: <https://eraportal.sk/heu-euratom/>

Invest EU program

Nový program EÚ spájajúci rôzne finančné nástroje na podporu investícií. Vďaka multiplikačnému účinku sa očakáva, že Program InvestEU v nasledujúcich siedmich rokoch zmobilizuje dodatočné investície vo výške viac ako 370 mld. eur, čím prispeje k oživeniu hospodárstva a strednodobým a dlhodobým politickým prioritám EÚ vrátane zelenej a digitálnej transformácie. Rozpočtová záruka EÚ sa orientačne rozdelí medzi štyri segmenty politiky Programu InvestEU:

- Udržateľná infraštruktúra (napríklad projekty v oblasti udržateľnej energetiky, digitálnej pripojiteľnosti, dopravy a obehového hospodárstva): 37,8 %

98

- Výskum, inovácia a digitalizácia (napríklad využívanie výsledkov výskumu na trhoch, projekty v oblasti umelej inteligencie): 25,1 %
- MSP (uľahčenie prístupu MSP k financovaniu): 26,4 %
- Sociálne investície a zručnosti (napríklad projekty v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, sociálneho bývania a zdravotnej starostlivosti): 10,6 %

Investície, ktoré majú pre EÚ strategický význam, možno tiež podporovať v rámci všetkých segmentov politiky. S cieľom podporiť zelenú transformáciu v EÚ aspoň 30 % investícií v rámci Programu InvestEU prispeje k opatreniam EÚ v oblasti klímy. Programom InvestEU sa tiež umožní poskytovanie kapitálovej podpory pre MSP negatívne ovplyvnené krízou spôsobenou pandémiou Covid-19 za predpokladu, že neboli v ťažkostiach z hľadiska štátnej pomoci už na konci roka 2019. Členské štáty budú môcť využívať Program InvestEU na vykonávanie časti svojich plánov podpory obnovy a odolnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Okrem toho budú mať aj možnosť nasmerovať niektoré zo svojich štrukturálnych fondov do Programu InvestEU s cieľom mobilizovať dodatočné investície.⁹³

Web: https://europa.eu/investeu/home_en

⁹³ Rada prijala Program InvestEU. Európska rada, 2021, <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2021/03/17/investeu-programme-adopted-by-council/> (prístup: 20. 6. 2021).

99

Program Digitálna Európa

Program s celkovým rozpočtom 7,6 mld. eur je navrhnutý tak, aby preklenul priepasť medzi výskumom digitálnych technológií a ich využívaním na trhu. Investície v rámci programu Digitálna Európa podporujú dva hlavné ciele EÚ: prechod na zelenú ekonomiku a digitálnu transformáciu, a zároveň posilňujú odolnosť a digitálnu suverenitu EÚ. O financovanie sa môžu uchádzať výskumné inštitúcie i firmy. Program poskytuje financovanie projektov v piatich hlavných oblastiach:

- superpočítače
- umelá inteligencia
- kybernetická bezpečnosť
- pokročilé digitálne zručnosti
- zabezpečenie širokého využívania digitálnych technológií v celej ekonomike a spoločnosti

Web: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>

Informácie o výzvach a hľadani partnerov v rámci programu: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/get-funding-digital>

Národný kontaktný bod: MIRRI SR, sekcia digitálnej agendy.

Kontaktné údaje

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava

Mail: radoslav.repa@mirri.gov.sk; milada.smrekova@mirri.gov.sk

Program Jednotný trh

Program s rozpočtom 4,2 mld. eur s cieľom posilniť postavenie a ochranu spotrebiteľov a umožniť malým a stredným podnikom (MSP) prosperovať. Hlavné ciele programu:

- zabezpečiť, aby vnútorný trh lepšie fungoval prostredníctvom opatrení, medzi ktoré patrí lepší dohľad, podpora riešenia problémov občanov a podnikov a lepšia politika hospodárskej súťaže
- zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov, najmä malých a stredných podnikov (MSP)
- vypracovať účinné európske normy a medzinárodné štandardy finančného a nefinančného výkazníctva a auditu
- poskytnúť ešte vyššiu ochranu spotrebiteľom
- zachovať vysokú úroveň bezpečnosti potravín
- vypracúvať a šíriť kvalitné štatistiky

Web: https://eisma.ec.europa.eu/programmes/single-market-programme_en

Podpora MSP: https://eisma.ec.europa.eu/programmes/single-market-programme/support-smes_en

Mapa projektov v jednotlivých regiónoch: <https://cosme.easme-web.eu/>

Európsky program proti podvodom

Program poskytuje financovanie na podporu ochrany finančných záujmov EÚ vo forme grantov a verejného obstarávania. Oprávnenými subjektmi na udelenie grantov sú verejné orgány (z členských štátov EÚ alebo asociovaných tretích krajín), výskumné a vzdelávacie inštitúcie, neziskové subjekty a akýkoľvek právny subjekt založený podľa práva EÚ alebo akákoľvek medzinárodná organizácia.

Web: https://ec.europa.eu/anti-fraud/policy/hercule_en

EU4Health

EU4Health je nový program EÚ, ktorý vznikol ako reakcia na pandémiu Covid-19 a jej dopad na zdravotný personál, pacientov a zdravotnícky systém. Je to najväčší zdravotný program s celkovým rozpočtom viac ako 5 mld. eur. Cieľom programu je lepší prístup k zdravotnej starostlivosti pre zraniteľné skupiny a k cenovo dostupným liekom a zdravotníckym pomôckam pre všetkých. EU4Health sa bude zaoberať dlhodobými zdravotnými hrozbami, ako je rako-

100

101

vina, antimikrobiálne rezistentné infekcie a pokles miery zaočkovanosti. Čerpať financie môžu sú právnické osoby z členských krajín EÚ, zámorskej krajiny alebo z tretej krajiny pridruženej k programu alebo z ktorejkoľvek medzinárodnej organizácie. Hlavné ciele programu sú nasledovné:

- posilniť pripravenosť EÚ na cezhraničné zdravotné riziká
- podporovať prevenciu
- posilniť systémy zdravotníctva
- školiť zdravotníckych pracovníkov
- investovať do digitálneho zdravia

Web: https://ec.europa.eu/health/funding/eu4health_en
<https://eu4health.eu/>

Erasmus+

Cieľom programu je prispieť k zavádzaniu nových postupov zlepšujúcich kvalitu a relevantnosť systémov vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže na národnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni. Erasmus+ poskytuje granty pre široké spektrum akcií a aktivít v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Program dáva príležitosť študentom, žiakom, pedagogickým a odborným zamestnancom, dospelým učiacim sa, pracovníkom s mládežou a dobrovoľníkom stráviť obdobie v zahraničí a zlepšiť

tak svoje poznatky, zručnosti a možnosti sa zamestnať. Program podporuje organizácie, ktoré sa môžu zapájať do projektovej spolupráce a v rámci partnerstiev zdieľať inovácie vo vzdelávaní, odbornej príprave a v oblasti mládeže.

Web: <https://www.erasmusplus.sk/>; <https://www.iuventa.sk/sk/IUVENTA-home.alej>; <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>

Kontaktné údaje

- SAAIC-Národná agentúra programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu

Adresa: Krížkova 9, 811 04 Bratislava

Tel.: +421 2 209 222 01

Mail: erasmusplus@saaic.sk

Web: <https://www.facebook.com/ErasmusplusSK>

- IUVENTA — Národná agentúra programu Erasmus+ pre oblasť mládeže a športu

Adresa: Karloveská 64, 842 58 Bratislava 4

Tel.: +421 2 592 961 08

Web: erasmusplus@iuventa.sk

EUPARTNERSEARCH

O organizácii: bezplatná služba na podporu výmeny myšlienok a partnerstiev zameraných na zlepšenie spolupráce medzi európskymi subjektmi, ako aj na vývoj nových

postupov v oblasti odbornej prípravy a vzdelávania. Platforma je zameraná na vyhľadávanie partnerov pre Erasmus+ program.

Web: <https://www.eupartnerssearch.com/Default.aspx>
Mail: info@eupartnerssearch.com

EPALE (Európska platforma pre vzdelávanie dospelých)

O programe: EPALE je otvorená európska viacjazyčná členská komunita odborníkov, ktorí sa venujú vzdelávaniu dospelých, a zahŕňa pedagógov a školiteľov zaoberajúcich sa vzdelávaním dospelých, pracovníkov poskytujúcich poradenské a podporné služby, výskumníkov, akademických pracovníkov a tvorcov politik. Je financovaná z programu Erasmus+. Je súčasťou stratégie EÚ na podporu rastu a skvalitnenia vzdelávacích možností pre dospelých.

Web: <https://epale.ec.europa.eu/sk>; <https://epale.ec.europa.eu/sk/partner-search>
Kontakt: eac-epale@ec.europa.eu

Národným kontaktným a koordinačným miestom je

- Štátny inštitút odborného vzdelávania.

Adresa: Adresa: P. O.Box 63, Bellova 54/a, 837 63 Bratislava
Tel.: +421 2/54 77 67 77
Mail: kancelaria@siov.sk
Zoznam kontaktov: <https://siov.sk/kontakt/>

eTWINNING Partnerstvá európskych škôl

eTwinning je najväčšia komunita škôl v Európe, ktorá vznikla v roku 2005 pod záštitou Európskej komisie a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. eTwinning je spolufinancovaný z Európskeho programu pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport Erasmus+, ktorého je súčasťou. Program eTwinning umožňuje zamestnancom a žiakom všetkých typov škôl spájať sa na diaľku, komunikovať v bezpečnom virtuálnom prostredí, vytvárať partnerstvá, pracovať na projektoch, zdieľať materiály a nápady, učiť sa navzájom z dobrých príkladov a realizácie projektov a vytvárať tak komunitu so spoločným cieľom: zábavnou a inovatívnou formou vzdelávať svojich žiakov a študentov, pracovať na svojom profesijnom a osobnom raste a najmä získať, rozvíjať a osvojovať si kľúčové kompetencie vo výchovno-vzdelávacom procese.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.etwinning.sk/>
Tel.: 041/513 5070; 0915 111 930
Mail: info@etwinning.sk
Žilinská univerzita v Žiline
Rektorát — NSS
Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina

102

103

Európsky zbor solidarity

Program je určený pre mladých ľudí, ktorí sa chcú zapojiť do solidárnych aktivít v rôznych oblastiach — od pomoci znevýhodneným osobám po humanitárnu pomoc, ako aj v oblasti zdravia a životného prostredia v celej EÚ i mimo nej. Program financuje projekty na zapojenie mladých ľudí do aktivít zameraných na riešenie spoločenských výziev prostredníctvom dobrovoľníckej práce alebo vytváraním ich vlastných solidárnych projektov. Ambíciou programu nie je len byť inkluzívnejší, ale aj ekologickejší a digitálnejší. Európsky zbor solidarity financuje dobrovoľníctvo (vrátane humanitárnej pomoci) a solidárne projekty. Je otvorený pre jednotlivcov vo veku od 18 do 30 rokov (35 pre humanitárnu pomoc) a pre organizácie v EÚ a partnerských krajinách.

Web: <https://www.iuventa.sk/sk/granty/europsky-zbor-solidarity.alej>; https://europa.eu/youth/solidarity_en

Kreatívna Európa/Creative Europe Desk

Kreatívna Európa je program na poskytovanie podpory kultúrnemu a audiovizuálnemu sektoru. Program nadväzuje na štruktúru predchádzajúceho programu a pokračuje v ňom z troch častí:

- Kultúra: kultúrny a kreatívny sektor, s výnimkou audiovizuálneho sektoru
- MEDIA: audiovizuálny sektor

- Medzisektorová oblasť: činnosti vo všetkých kultúrnych a kreatívnych odvetviach

Kancelária Creative Europe Desk je organizačnou zložkou Slovenského filmového ústavu a jej činnosť je financovaná zo štátneho rozpočtu SR a Európskou komisiou. Jej úlohou je zabezpečovať distribúciu informácií o programe Kreatívna Európa a administratívnu podporu pre predkladateľov projektov.

Web: <http://www.cedslovakia.eu/kreativna-europa>
<https://ec.europa.eu/culture/creative-europe>
Kontakty: <http://www.cedslovakia.eu/kontakt>

Kontakt MEDIA: +421 2 5263 6935; media@cedslovakia.eu
Vladimír Štric, Vedúci kancelárie CED
Tel.: +421 907 702 091
Mail: vladimir.stric@cedslovakia.eu

Veronika Paštéková, Koordinátorka
Mail: veronika.pastekova@cedslovakia.eu

Kontakt Kultúra: kultura@cedslovakia.eu
Zuzana Duchová, Koordinátorka
Tel.: +421 907 467 598
Mail: zuzana.duchova@cedslovakia.eu

Natália Derner Urbliková, Koordinátorka
Tel.: +421 917 600 472
Mail: natalia.urblikova@cedslovakia.eu

Program pre životné prostredie a klímu (LIFE)

Program podporuje osvedčené postupy, tzv. best practices, koordinačné a podporné aktivity, budovanie kapacít a projekty v oblasti riadenia. Cieľom programu LIFE je:

- uľahčiť prechod k udržateľnému, obehovému, energeticky účinnému, obnoviteľnému zdroju energie, klimaticky neutrálnemu a odolnému hospodárstvu
- chrániť, obnovovať a zlepšovať kvalitu životného prostredia vrátane ovzdušia, vody a pôdy
- zastaviť a zvrátiť stratu biodiverzity
- riešenie degradácie ekosystémov

Finančné krytie programu LIFE sa realizuje prostredníctvom štyroch podprogramov:

- Príroda a biodiverzita
- Obehová ekonomika a kvalita života
- Zmiernenie dopadov zmeny klímy a adaptačné opatrenia
- Prechod smerom k čistej energii

Program podporuje strategické integrované projekty, ktoré podporujú implementáciu environmentálnych a klima-

tických plánov, ako aj programy a stratégie vypracované na regionálnej, multiregionálnej alebo národnej úrovni.

Web: https://cinea.ec.europa.eu/life_en
Informácie o programe na stránke MŽP SR: <https://www.minzp.sk/life-2021-2027/>

Fond pre spravodlivú transformáciu

Fond pre spravodlivú transformáciu (FST) je nový fond politiky súdržnosti s celkovým rozpočtom 19,2 mld. eur. FST je kľúčovým prvkom Európskej zelenej dohody a tvorí prvý pilier Mechanizmu spravodlivej transformácie. Jeho účelom je zmierniť sociálne a hospodárske náklady spojené s prechodom ku klimatickej neutralite prostredníctvom najrôznejších činností zameraných najmä na diverzifikáciu hospodárskej činnosti a pomoc ľuďom pri adaptácii na meniaci sa trh práce. Úverový nástroj pre verejný sektor je tretím pilierom Mechanizmu spravodlivej transformácie, ktorý využíva rozpočet EÚ na poskytovanie prístupu k dodatočnému financovaniu. Nástroj je osobitne zameraný na verejné subjekty a vytvára preferenčné úverové podmienky pre projekty, ktoré negenerujú dostatočné príjmy na to, aby boli finančne životaschopné.⁹⁴

⁹⁴ Komisia víta prijatie legislatívneho balíka o politike súdržnosti na obdobie 2021 – 2027 vo výške 373 miliárd eur. Európska komisia, 25. 6. 2021, https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/newsroom/news/2021/06/25-06-2021-commission-welcomes-the-adoption-of-eur373-billion-cohesion-policy-legislative-package-2021-2027 (prístup: 28. 6. 2021).

104

105

Podpora z Fondu pre spravodlivú transformáciu bude podmienená schválením plánov spravodlivej transformácie územia, ktoré musia obsahovať najmä opis záväzkov SR, pokiaľ ide o proces transformácie v súlade s národným energetickým a klimatickým plánom a cieľom klimatickej neutrality EÚ do roku 2050. Práve z dôvodu spravodlivého prístupu k viacerým regiónom, ktoré čelia problémom spojeným s emisiami skleníkových plynov a potrebou dekarbonizácie, budú súčasťou prípravy Mechanizmu spravodlivej transformácie na Slovensku okrem regiónu hornej Nitry, ktorá bude po roku 2023 najviac zasiahnutá pozastavením banskej ťažby a výroby elektriny a tepla, aj ďalšie tri regióny na Slovensku: Košický, Banskobystrický a Bratislavský.

Podporované oblasti:

- Tvorba pracovných miest a rekvalifikácia pre nové ekonomické sektory budúcnosti
- Veda, výskum a inovácie
- Obnoviteľné zdroje energie a čistá energia
- Podpora malých a stredných podnikov pri tvorbe nových hospodárskych príležitostí
- Sociálne veci a zdravotníctvo

Cestovný ruch

Zodpovedný orgán za prípravu Plánu spravodlivej transformácie, ktorého vypracovanie je podmienkou pre čerpanie prostriedkov z Fondu na spravodlivú transformáciu: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Implementačné obdobie: 2021 — 2030

Alokácia: 459 mil. eur + otvorená alokácia

Základné informácie: https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/02/Podporny-dokument-k-FST-v1_09022021.pdf
Výzva pre projektové zámery: <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/fond-spravodlivej-transformacie/zber-projektovych-zamerov/index.html>
Web: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/just-transition-mechanism/just-transition-funding-sources_en

Kontaktné údaje

■ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Adresa: Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
Mail: vicepremierka@vicepremier.gov.sk

Fond pre azyl, migráciu a integráciu

Hlavnými cieľmi programu sú:

- efektívne riadenie migrácie
- implementácia, posilnenie a rozvoj spoločnej azylovej politiky
- spoločná prísťahovalecká politika v súlade s príslušným *acquis* a medzinárodnými záväzkami EÚ a členských štátov

Informácie o programe na stránke MV SR: <https://www.minv.sk/?fond-pre-azyl-migraciju-a-integraciju>

<https://www.minv.sk/?fondy-pre-oblast-vnutornych-zalezitosti-2021-2027>

Web: https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/asylum-migration-integration-fund_en

Fond pre vnútornú bezpečnosť

Hlavným cieľom programu je

- prispievať k zabezpečeniu vysokej úrovne bezpečnosti v EÚ prostredníctvom
- predchádzaniu terorizmu a radikalizácii, závažnému a organizovanému zločinu a počítačovej kriminalite a boj proti nim

- pomoc a ochrana obetí trestných činov
- príprava na ochranu pred a efektívne riadenie bezpečnostných incidentov, rizík a kríz v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia

Web: https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-borders_en

Celkový prehľad programov financovaných prostredníctvom EŠIF a fondu NextGeneration:

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes_en

Granty EÚ a výzvy pre hľadanie projektových partnerov možno príbežne sledovať na týchto webových stránkach:

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR: <https://www.eurofondy.gov.sk/programy-eu/granty/index.html>
- ITMS2014+: <https://www.itms2014.sk/vyhladavac-grantov?ff=E-YThHC3Kdb8cEhOLH37VgLhHTYlqXl-S2OkX-nLZRjq-9zdWl5U4>
- Vyhľadávací portál Európskej komisie Single Electronic Data Interchange Area (SEDIA): <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>
- Európska platforma pre spoluprácu v rámci klastrov: <https://clustercollaboration.eu/tags/erek>
- Všeobecné informácie o EÚ fondoch: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/accessing-funds/

106

107

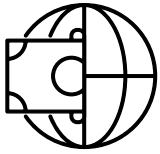
- Zhromaždenie európskych regiónov: <https://aer.eu/category/projects/partner-search/>
- Stránka Európskej komisie ponúkajúca prehľad financovania ďalších zdrojov podporovaných Európskou úniou: <https://europa.eu/youreurope/business/finance-funding/getting-funding/access-finance/>

3

Finančné inštitúcie

V tejto časti dokumentu ponúkame prehľad možností financovania projektov prostredníctvom bankových pôžičiek.

Medzinárodná investičná banka

medzinárodná investičná banka (MIB) poskytuje strednodobé a dlhodobé financovanie pre projekty na podporu ekonomického, sociálneho a environmentálneho rozvoja členských štátov. Jej členskými štátmi sú Bulharská republika, Česká republika, Kubánska republika, Maďarsko, Mongolsko, Rumunsko, Ruská federácia, Slovenská republika a Vietnamská socialistická republika.

- Modernizácia, vrátane technologických vylepšení;
- Úspora zdrojov a energetická efektívnosť;
- Projekty zamerané na vzájomnú výmenu skúseností a technológií medzi členskými štátmi MIB a na vytváranie nových pracovných miest.

111

Poskytuje financovanie sprostredkovateľom z radov finančných inštitúcií na účely ďalšej podpory malých a stredných firiem a štátnych firiem.

Viac informácií vrátane žiadosti o pôžičku: <https://iib.int/en/products/support-of-small-and-medium-sized-enterprises>

Pôžičky pre malé a stredné firmy

Oprávnení žiadatelia: malé a stredné firmy
Projekty musia byť v súlade s najmenej jednou zo štyroch priorít:

- Inovácie, vrátane podpory začínajúcich projektov v oblasti špičkových technológií;

Kontaktné údaje

Adresa: Budapešť, Fő utca 1, H-1011, Hungary

Tel.: +36 1727 8888

Mail: mail@iibbank.com

Web: <https://iib.int/en>

3.1.

Európska investičná banka

3.2.

Európska investičná banka (EIB) je v spoločnom vlastníctve krajín EÚ. Jej cieľom je:

- podporovať potenciál Európy v oblastiach zamestnanosti a rastu,
- podporovať opatrenia na zmiernenie zmeny klímy,
- presadzovať politiky EÚ mimo Únie.

Poskytuje 3 hlavné typy produktov a služieb:

- Úvery — tvoria približne 90 % jej celkových finančných záväzkov. Banka požičiava klientom všetkých veľkostí s cieľom podporiť rast a zamestnanosť a táto podpora často pomáha pritiahnúť ďalších investorov.
- Kombinované financovanie — klientom umožňuje kombinovať financovanie EIB s inými investíciami.
- Poradenstvo a technická pomoc — cieľom je maximalizácia hodnoty peňazí.

Úvery pre verejný sektor

Oprávnení žiadatelia: štáty, vládne inštitúcie, regionálne a lokálne inštitúcie, štátne firmy
Projekty musia byť v súlade s najmenej jednou zo šiestich priorit EIB:

- klíma a udržateľné životné prostredie,
- inovácie a zručnosti,
- infraštruktúra,
- podpora malých a stredných firiem,
- kohézna politika,
- rozvoj a udržateľný rast.

Časový rámec: Krytie investičných nákladov zvyčajne na obdobie troch rokov.

Alokácia: Krytie až do výšky 50 % celkových nákladov projektu, pôžičky od sumy 25 mil. eur.

Web: <https://www.eib.org/en/products/loans/public-sector.htm>

Rámcové úvery pre verejný sektor

Oprávnení žiadatelia: štáty, vládne inštitúcie, regionálne a lokálne inštitúcie, štátne firmy

Projekty musia byť v súlade s najmenej jednou zo šiestich priorít EIB:

- klíma a udržateľné životné prostredie,
- inovácie a zručnosti,
- infraštruktúra,
- podpora malých a stredných firiem,
- kohézna politika,
- rozvoj a udržateľný rast.

Časový rámec: Krytie investičných nákladov zvyčajne na obdobie troch až piatich rokov.

Alokácia: Krytie až do výšky 50 % celkových nákladov projektu, pôžičky od sumy 100 mil. eur.

Web: <https://www.eib.org/en/products/loans/framework-public-sector.htm>

Európsky fond pre strategické investície je jadrom Investičného plánu pre Európu, ktorý má podporiť dlhodobý hospodársky rast a konkurencieschopnosť v EÚ. Fond má pomôcť využiť verejné financie, vrátane financií z rozpočtu EÚ, na účely mobilizácie súkromných investícií pre širokú škálu projektov uskutočnených v EÚ. Ide o projekty, ktoré pokrývajú oblasti, ako je infraštruktúra, výskum a inovácia, vzdelávanie, zdravie, informačné a komunikačné technológie, ale aj iné oblasti. Fond predstavuje osobitný účet, ktorý spravuje Európska investičná banka. Bol zriadený v júli 2015 nariadením o Európskom fonde pre strategické investície, Európskom centre investičného poradenstva a Európskom portáli investičných projektov.

InvestEU: Komisia v júni 2018 navrhla, aby sa v rámci nadchádzajúceho dlhodobého rozpočtu EÚ na roky 2021 – 2027 vytvoril program InvestEU, čím sa spojí financovanie z rozpočtu EÚ vo forme úverov a záruk do jedného nástroja a nahradil aj Európsky fond pre strategické investície. Cieľom programu InvestEU je od roku 2021 podporiť štyri politické oblasti:

- udržateľná infraštruktúra;
- výskum, inovácia a digitalizácia;
- malé a stredné podniky;
- sociálne investície a zručnosti.

InvestEU fond

Oprávnení žiadatelia: firmy, štátny sektor a verejné inštitúcie, verejno-súkromné partnerstvá, neziskové organizácie

Web: https://europa.eu/investeu/home_en

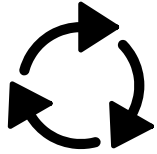
Kontaktné údaje

Adresa: 98-100 boulevard Konrad Adenauer,
L-2950 Luxembourg

Tel.: +352 4379-22000

Fax: +352 4379-62000

Web: <https://www.eib.org/en/infocentre/contact/index.htm>

Európska banka pre obnovu a rozvoj

3.3.

Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR) je medzinárodnou finančnou inštitúciou, ktorá vznikla na základe Zmluvy o založení EBOR podpísanej v Paríži 29. mája 1990. Banka začala vykonávať svoju činnosť 15. apríla 1991.

Pôžičky

Oprávnení žiadatelia:

- Projekt sa musí realizovať v štáte žiadateľa
- Projekty nesmú byť z oblasti obrany, tabaku, zakázaných látok medzinárodným právom a hazardu
- Žiadny projekt EBOR sa nemôže týkať dotácií, sponzorstva alebo darov.

Stručný opis programu: Jeden z cieľov EBOR je podpora malých a stredných podnikov, ktoré podnecujú rozvoj ekonomiky prostredníctvom kapitálového a úverového financovania skrz prostredníkov v štátoch, kde EBOR pôsobí.

Podporované oblasti a priority:

- environmentálna prestavba ekonomiky,
- pandémia Covid-19
- ekonomická inklúzia,
- potravinová bezpečnosť,
- zabezpečenie miesta havárie v Černobyle,
- podpora lokálnych mien a kapitálových trhov.

Časový rámec: krátkodobé aj dlhodobé pôžičky (splatnosť maximálne 15 rokov)

Alokácia: banka hradí maximálne 35 % nákladov projektu, obvykle úvermi od 5 do 250 mil. eur.

Kontaktné údaje

- Rezidenčná kancelária EBOR na Slovensku
European Business Centre
Adresa: Suché mýto 1, 811 03 Bratislava
Tel.: +421 2 5910 1700
Web: www.ebrd.com

117

Európsky investičný fond

Európsky investičný fond je špecializovanou finančnou inštitúciou založenou rozhodnutím Rady guvernérov Európskej investičnej banky z 25. mája 1994. Jeho zakladajúcimi členmi sú Európske spoločenstvo zastúpené Európskou komisiou, Európska investičná banka a skupina európskych bánk a finančných inštitúcií. Jeho sídlo je v Luxemburgu.

Pôžičky a mikropôžičky (do 25 000 €)

Oprávnení žiadatelia: malé a stredné podniky

Program je zameraný na podporu malých a stredne veľkých firiem a podnikateľov a ponúka finančné produkty prostredníctvom slovenských bánk, ktorých aktualizovaný zoznam možno nájsť tu: https://www.eif.org/what_we_do/where_sk/index.htm

Kontaktné údaje

Adresa: 37 B, avenue J.F. Kennedy, L-2968 Luxemburg

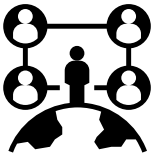
Tel.: (+352) 2485-1

Fax: (+352) 2485-81200

Web: <https://www.eif.org/>

119

3.4.

Rozvojová banka Rady Európy

Rozvojová banka Rady Európy je multilaterálnou finančnou inštitúciou, ktorá má charakter multilaterálnej rozvojovej banky. Sídli v Paríži a má 42 členských štátov. Financuje projekty v 22 štátoch vrátane Slovenska. Predkladanie projektov na Slovensku koordinuje ministerstvo financií, na národnej úrovni ich schvaľuje vláda. Banka sa zameriava na poskytovanie úverov, ktoré majú slúžiť na čiastočné financovanie projektov zameraných na sociálnu súdržnosť.

Oprávnení žiadatelia: vlády, regionálne a miestne inštitúcie, verejné aj súkromné finančné inštitúcie a ďalšie právnické osoby oprávnené členským štátom tejto banky.

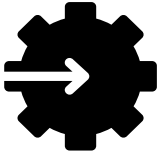
Podporované oblasti a priority:

- migrácia,
- sociálne bývanie,
- zlepšovanie životných podmienok,

- následky živelných pohrôm,
- životné prostredie,
- kultúrne dedičstvo,
- zdravotníctvo,
- vzdelávanie,
- verejná správa,
- malé a stredne veľké firmy.

Kontaktné údaje

Adresa: 55, Avenue Kléber, 75116 Paris Cedex 16, Francúzsko
Tel.: +33(0)1 47 55 55 00
Web: <https://coebank.org/en/>

Nordická investičná banka

123

3.6.

nordická investičná banka (NIB) poskytuje dlhodobé úvery na financovanie investičných projektov spoločného záujmu v rámci členských krajín a prispieva k posilňovaniu ich konkurencieschopnosti a ekonomickej integrácie. NIB financuje projekty v členských krajinách, ako aj v nie členských krajinách: prevažne v Ázii, v Afrike a na Strednom Východe, v Latinskej Amerike, v strednej a východnej Európe a v Rusku.

Vláda SR uzavrela „Rámcovú dohodu medzi vládou Slovenskej republiky a Nordic Investment Bank o finančnej spolupráci“ dňa 1. júna 2001. Cieľom Rámcovej dohody je umožniť NIB podporiť investičné projekty v súkromnom sektore prostredníctvom pôžičiek nepriamo garantovaných vládou SR.

Pôžičky

Oprávnení žiadatelia: štátne a súkromné firmy, vlády, samosprávy, finančné inštitúcie

Prioritné oblasti:

- Verejný sektor a verejné služby
- Infraštruktúra a financovanie projektu
- Priemysel

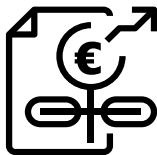
- Služby a spotrebiteľ
- Finančné inštitúcie

Časový rámec: splatnosť pôžičiek od piatich do 25 rokov, ochranné lehoty na obdobie troch až piatich rokov.

Alokácia: Krytie až do výšky 50 % alebo 75 % celkových nákladov projektu, pôžičky zvyčajne od sumy 20 mil. eur.
Web: https://www.nib.int/what_we_offer/what_we_finance

Kontaktné údaje

Adresa: NIB Headquarters, P. O. Box 249, Fabianinkatu 34, FI-00171 Helsinki, Fínsko
Tel.: +358 10 618 001
Web: <https://www.nib.int/>
Zoznam kontaktov: <https://www.nib.int/contacts/staff>

EXIMBANKA SR

eXIMBANKA SR je exportno-úverová inštitúcia a jediným priamym nástrojom štátu využívaným pri podpore exportu. Umožňuje vstup slovenským exportérom do obchodných a investičných vzťahov, kde komerčný finančný sektor prejavuje menší záujem prevziať na seba riziko. Účelom je štátna podpora, ktorá nenaruša trhové podmienky, nedeformuje trh a neumožňuje zvýhodňovanie výrobcov z jednej krajiny na úkor ostatných.

Bankové produkty

Oprávnení žiadatelia: firmy

Nástroje financovania exportu:

- Úver na podporu udržania prevádzky-Covid úver
- Vývozný odberateľský úver
- Úver na nákup a modernizáciu technológie a súvisiacej infraštruktúry
- Úver na financovanie investície v zahraničí

- Úver na podporu vývozu so splatnosťou do dvoch rokov
- Úver na pohľadávky z vývozu
- Refinančný úver na podporu vývozu
- Neplatobná banková záruka
- Platobná banková záruka

Web: https://www.eximbanka.sk/slovenska-verzia/produkty-eximbanky-sr/bankove-produkty.html?page_id=96

Kontaktné údaje

- Exportno-importná banka Slovenskej republiky (EXIMBANKA SR)

Adresa: Grösslingová 1, 811 09 Bratislava

Mail: informacie@eximbanka.sk

Tel.: +421 2 59 39 81 11

Web: <https://www.eximbanka.sk/>

Slovenská záručná a rozvojová banka

3.8.

127

Slovenská záručná a rozvojová banka (SRZB) podporuje podnikanie na Slovensku v súlade s hospodárskou politikou štátu. Jej vlastníkom a jediným akcionárom je Ministerstvo financií SR. Zameriava sa predovšetkým na rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskych subjektov, ale aj na financovanie miest a obcí a obnovu bytových domov.

Úvery

Aktuálne úvery možno nájsť na tejto adrese: <https://www.szrb.sk/sk/uvery/>

Kontaktné údaje

Web: <https://www.szrb.sk/>

Sieť regionálnych zastúpení: <https://www.szrb.sk/sk/siet-regionalnych-zastupeni-szrb/>

■ Centrála Bratislava, Štefánikova 27, P. O. BOX 154,
814 99 Bratislava
Tel.: 02/57 292 111
Fax: 02/57 292 215
Mail: info@szrb.sk

■ Párovská 2, 949 01 Nitra
Tel.: 037/69 30 410-3
Fax: 02/57 292 215
Mail: martin.babulic@szrb.sk

■ Dolná 4, P. O. BOX 117, 974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048/41 54 759-60, 048/41 54 763
Fax: 02/57 292 215
Mail: marian.benka@szrb.sk

■ Framborská 19, 010 01 Žilina
Tel.: 041/56 22 052, 041/50 04 499
Fax: 02/57 292 215
Mail: pavol.farsky@szrb.sk

■ Rooseveltova 5, 040 01 Košice
Tel.: 055/72 98 681-83
Fax: 02/57 292 215
Mail: danka.lopuchovska@szrb.sk

■ Slovenská 15, 080 01 Prešov
Tel.: 051/77 21 041
Fax: 02/57 292 215
Mail: milan.sotak@szrb.sk

■ Tržničné námestie 3, 945 01 Komárno
Tel.: 035/77 33 095-6
Fax: 02/57 292 215
Mail: stefan.havran@szrb.sk

■ ul. 1. mája 24, 031 01 Liptovský Mikuláš
Tel.: 044/54 74 970-2
Fax: 02/57 292 215
Mail: robert.bazela@szrb.sk

■ Hlavná 29, 917 01 Trnava
Tel.: 033/53 40 768-69
Fax: 02/57 292 215
Mail: andrea.poliakova@szrb.sk

■ K dolnej stanici 7282/20 A, 911 01 Trenčín (budova TSK)
Tel.: 032/64 01145-46
Fax: 02/57 292 215
Mail: dusan.macek@szrb.sk

4

Medziregionálne
združenia

V tejto časti dokumentu ponúkame prehľad medziregionálnych združení a platforiem. Medzinárodné združenia sieťujú regióny, mestá a obce, firmy či záujmové združenia v rámci Európskej únie, prípadne i krajín mimo EÚ. Tieto združenia sú ideálnym miestom pre sieťovanie aktérov a zdieľaní skúseností z iných regiónov či miest. Práve výmena skúseností, tzv. „best practices“ je kľúčová pre implementáciu dobrých rozhodnutí, ale i prípravu spoločných projektov. Tým, že sú zamerané na konkrétne politiky a oblasti, združujú okolo seba aktérov, ktorí majú zvyčajne ten istý cieľ, či už je to inovatívna spoločnosť, lepšie životné prostredie alebo sociálne služby. Zároveň, sú efektívnym nástrojom na vyhľadávanie vhodných partnerov pre projektovú spoluprácu podporenú z EŠIF. Pre VÚC je vstup do takýchto združení vhodným nástrojom pre rozvíjanie spolupráce so zahraničnými regiónmi a mali by sa preto usilovať o dosiahnutie členstva v medziregionálnych združeníach, ktoré sa tematicky zameriavajú na podporu medziregionálnej spolupráce vo vybraných sektorových prioritách kraja, vrátane zapojenia do príslušných sektorových platforiem, ktoré sa sformovali pri príslušných horizontálnych programoch EŠIF. Nie je nevyhnutné, aby kraj vstúpil do všetkých medziregionálnych združení a zapájal sa

do všetkých relevantných platforiem (pre sektorové priority), ale môže napríklad odporučiť aktérom so sídlom na území kraja (mestá a obce, mimovládne organizácie a záujmové združenia, firmy, vzdelávacie inštitúcie), ktorí na území kraja pôsobia, aby sa stali členmi.

Airport Regions Council (ARC)/Rada letiskových regiónov

Víziou platformy je spojiť región a letisko a uľahčiť ich spoluprácu na všetkých úrovniach, od riadenia, hospodárstva, životného prostredia, mestského plánovania a mobility, čo im umožní spolupracovať na zlepšovaní kvality života obyvateľov a zároveň vyhnúť sa, predchádzať, minimalizovať a kompenzovať nepriaznivé vplyvy činnosti letiska a poskytovať jeho členom nástroje a znalosti na plánovanie, investovanie, zdieľanie a maximalizáciu prínosov leteckého sektoru.

Poslaním je komunikovať a šíriť záujmy letiskových regiónov voči európskym inštitúciám a kľúčovým zainteresovaným stranám letísk a letectva. ARC buduje profesionálnu sieť a platformu na podporu budovania a zdieľania znalostí, pomáha svojim členom byť informovaní o najnovších poznatkoch a predvídať zmeny v letectve umožnením rýchleho a rozsiahleho prístupu k výskumným štúdiám, projektom EÚ, tlačovým správam, školeniam a novinkám o aktuálnych problémoch. Hodnotami sú kvalita života občanov susediacich s letiskami, čo najmenší dopad na životné prostredie, ako aj ekonomický rast letiskových regiónov. ARC podpo-

130

131

ruje svojich členov rôznymi spôsobmi, napríklad hľadaním projektov, získavaním priamych kontaktov s inštitúciami EÚ, organizovaním podujatí týkajúcich sa letísk a letectva, zhromažďovaním konkrétnych informácií o problémoch, ktoré ich zaujímajú, podporou kontaktov s mnohými zainteresovanými stranami.

Členstvo

Členstvo v ARC je rozdelené medzi riadnych členov a pridružených členov. Riadnymi členmi sú regionálne alebo miestne orgány, verejná správa alebo akýkoľvek typ orgánu s väčšou účasťou verejnosti, ktorí majú letisko na svojom území alebo v jeho blízkosti. Pridruženými členmi sa môžu stať ďalšie organizácie, ktoré pôsobia v oblastiach súvisiacich s letiskami.

Členom v rámci SR je Košický samosprávny kraj.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.airportregions.org/>
Sergi Alegre, Director General
sergi.alegre@airportregions.org
Adresa: ARC Offices, Rue Montoyer 21,
1000 Brussels, Belgicko
Mail: info@airportregions.org
Tel.: +32 2 513 48 85

Association of European Border Regions (AEBR)/Asociácia európskych pohraničných regiónov

AEBR podporuje cezhraničnú spoluprácu v Európe a na iných kontinentoch. Cieľom Asociácie je zastupovanie spoločných záujmov pohraničných a cezhraničných regiónov v rámci EÚ i mimo nej, identifikácia prekážok spolupráce a možných riešení, podpora výmen medzi zainteresovanými stranami s cieľom posilniť cezhraničnú spoluprácu a územný rozvoj. Zároveň pôsobí ako platforma na podporu a poradenstvo miestnym, regionálnym, národným a európskym tvorcom politik v otázkach týkajúcich sa cezhraničnej spolupráce.

Podpora cezhraničnej spolupráce zahŕňa najlepšie využitie európskych fondov, rozvoj transeurópskych sietí a infraštruktúr, zlepšenie cezhraničných trhov práce a služieb verejného záujmu, spoločné riadenie a ochranu cezhraničných prírodných a kultúrnych zdrojov a podpora udržateľných a účinných politik rozvoja týchto území, ako je cestovný ruch, rozvoj vidieka, čisté energie, apod.

Členstvo

Zoznam výhod, ktoré členstvo ponúka:

- dostávať pravidelne aktualizované informácie o cezhraničných otázkach a vývoji na európskej úrovni;

- využívať služby, programy, webové stránky a zariadenia AEER;
- využitie siete AEER na šírenie dôležitých správ z vášho regiónu;
- spolupráca s ostatnými európskymi aktérmi pri príprave všeobecných politík AEER;
- voliť predstavenstvo AEER každé dva roky (vrátane prezidenta, viceprezidentov, pokladníka, audítora a predsedu poradného výboru).

Kontaktné údaje

Web: <https://www.aebr.eu/>

Asociácia európskych pohraničných oblastí (AEER) — generálny sekretariát

Adresa: Enscheder Str. 362, D-48599 Gronau, Nemecko
Tel.: +49 (0) 2562 — 702 19
Mail: info@aebr.eu

Asociácia európskych pohraničných regiónov (AEER) — kancelária pre projekty

Adresa: Neue Schönhauserstraße 3-5, 10178 Berlín, Nemecko
Kancelária: +49 30 72 62 19 763
Mobil: +49 176 42 090 666
Mail: ivy@aebr.eu; b-solutions@aebr.eu

Asociácia európskych pohraničných regiónov (AEER) v Bruseli

Adresa: Av. de Cortenbergh 89, 2°, B-1000 Brusel, Belgicko
Tel.: +32 (0) 2 736 59 50
Mail: extremadura.bruselas@gobex.e

Assembly of European Regions (AER)/ Zhromaždenie európskych regiónov

Zhromaždenie európskych regiónov (AER) je najväčšou nezávislou sieťou regiónov v celej Európe, ktorá združuje regióny z 35 krajín. AER je miestom pre zainteresované strany v regiónoch na celom európskom kontinente na rôznych úrovniach: politici, úradníci, odborníci, poradcovia. AER je založené na myšlienke, že prosperujúca, multietnická, multikultúrna a viacjazyčná Európa ide ruka v ruku s prosperujúcimi regiónmi. Podporuje jej členov pri zlepšovaní ich politík výmenou skúseností, zdieľaním postupov a poskytovaním kapacít. AER vyžaduje zapojenie členov prostredníctvom ich politikov a štátnych zamestnancov, aby bola sieť aktívna a relevantná. Má kapacitu na zviditeľnenie jednotlivých členov a politikov a na podporu ich práce, akcií a aktivít.

132

133

Členstvo a partnerstvo

je otvorené širokej škále geografických a negeografických subjektov:

- Riadnymi členmi sú: 1) európske regióny pod podmienkou, že rešpektujú základné princípy Rady Európy, alebo 2) skupiny regiónov v štáte, pokiaľ všetci členovia takejto skupiny už jednotlivo nepatria do AER.
- Pridruženými členmi sú: 1) európske alebo mimo-európske územné subjekty, organizácie alebo združenia, vrátane správnych rozdelení pod národnou alebo regionálnou úrovňou alebo 2) zakladajúce organizácie AER, Medziregionálne združenia európskych regiónov.
- Na obmedzený čas sú pozorovatelia: Každá entita, ktorá si želá pozorovať AER predtým, ako sa stane riadnym alebo pridruženým členom.

Členom v rámci SR je Košický samosprávny kraj.

Kontaktné údaje

Web: <https://aer.eu/>
Mail: [info\(at\)aer.eu](mailto:info(at)aer.eu)
Tel: +32 2 400 10 54
Kancelária v Bruseli: Rue d'Arlon 63-67, 1040 Brusel, Belgicko
Kancelária v Štrasburgu: 6 Rue Oberlin, 67000 Štrasburg, Francúzsko

CESCI Carpatia

Cesci je organizácia typu think-and-do a slúži ako profesionálna inštitúcia so zameraním na zlepšovanie podmienok života ľudí žijúcich v prihraničných regiónoch strednej Európy. Hlavné ciele organizácie sú podporovať ekonomickú, sociálnu a územnú súdržnosť so zameraním na hraničné regióny strednej Európy, podporovať ekonomickú, sociálnu, kultúrnu a environmentálnu spoluprácu medzi Slovenskom a susednými štátmi, asistovať pri miestnom a regionálnom rozvoji prihraničných regiónov územia a pri rozvoji cezhraničnej, nadnárodnej a medzi-regionálnej spolupráce v oblasti regionálneho rozvoja s cieľom podporovať udržateľný rozvoj regiónov špeciálne pre menšiny v strednej Európe.

Členstvo

N/A. Vyžaduje sa priamy kontakt.

Kontaktné údaje

Web: <https://cesci-net.eu/>; <http://cesci-carpathia.eu/sk/>
domov/
CESCI-Carpathia
Adresa: Moyzesova 24, 040 01 Košice
Tel.: +421 948 151 150
Mail: rudolf.bauer@cesci-net.eu

Council of European Municipalities and Regions (CEMR)/Rada európskych obcí a regiónov

Rada európskych samospráv a regiónov (CEMR) je najstaršie a najväčšie európske združenie miestnych a regionálnych samospráv. Je to jediná organizácia, ktorá združuje národné združenia miestnych a regionálnych samospráv zo 41 európskych krajín. Od svojho vzniku v roku 1951 CEMR podporuje budovanie zjednotenej, mierovej a demokratickej Európy založenej na miestnej samospráve, rešpektovaní princípu subsidiarity a účasti občanov. CEMR je tiež európskou sekciou svetovej organizácie United Cities and Local Governments (UCLG), prostredníctvom ktorej zastupuje európsku miestnu a regionálnu správu na medzinárodnej scéne. Združenie sa zameriava na päť tematických oblastí:

- Správa vecí verejných, demokracia a občianstvo
- Životné prostredie, klíma a energetika
- Medzinárodná angažovanosť a spolupráca
- Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť
- Miestne a regionálne riadenie verejných služieb

Kontaktné údaje

Web: <https://www.ccre.org/>
CCRE-CEMR
Adresa: 1 Square de Meeûs, B-1000 Brusel, Belgicko
Tel.: + 32 2 511 74 77
Fax: + 32 2 511 09 49
Mail: info@ccre-cemr.org
Twitter: twitter.com/ccreccemr

Enterprise Europe Network (EEN)/Európska sieť podnikov

Enterprise Europe Network pomáha podnikom inovovať a rásť v medzinárodnom meradle. Je to najväčšia svetová podporná sieť pre malé a stredné podniky (MSP) s medzinárodnými ambíciami. Enterprise Europe Network združuje viac ako 600 organizácií s 3000 skúsenými profesionálmi, ktorí poskytujú svoje služby vo vyše 60 krajinách. Partnerské organizácie po celom svete predstavujú obchodné a priemyselné komory, technologické centrá či výskumné inštitúcie.

Členstvo

Členské organizácie siete zoskupené do regionálnych konzorcí sa vyberajú na základe výziev na predkladanie návrhov.

134

135

Kontaktné údaje

Web: <https://een.ec.europa.eu/>; <https://www.een.sk/>
Kontaktné miesta na Slovensku: <https://een.ec.europa.eu/about/branches/sk/bratislava>

- BIC Bratislava
Adresa: Zochova 5, 811 03, Bratislava
Tel.: +421 2 323 327 11; een@bic.sk
Web: www.bic.sk
- Slovak Business Agency
Adresa: Karadžičova 2, 811 09, Bratislava 1
Tel.: +421 2 203 63 170/270
Mail: een@sbagency.sk
Web: www.sbagency.sk
- Slovenská obchodná a priemyselná komora
Adresa: Gorkého 9, 816 03, Bratislava
Tel.: +421 2 5443 3272
Mail: sopkueu@sopk.sk
Web: www.sopk.sk
- RPIC Prešov
Adresa: Raymanova 9, 080 01, Prešov
Tel.: +421 51 7560 330/329/317
Mail: een@rpicpo.sk
Web: www.rpicpo.sk
- Centrum vedecko-technických informácií SR
Adresa: Lamačská cesta 8/A, 811 04, Bratislava
Tel.: +421 2 692 531 02
Mail: een@cvtisr.sk
Web: www.cvtisr.sk

European Chemical Regions Network (ECRN)/Európska sieť chemických regiónov

ECRN spája európske regióny, v ktorých chemický priemysel hrá rozhodujúcu úlohu v hospodárskom rozvoji, raste a zamestnanosti. Uľahčovaním medziregionálnej spolupráce, rozvoja politiky a účasti na európskych projektoch sa sieť zasadzuje za silný regionálny rozmer v agende chemickej politiky EÚ s cieľom vytvoriť európske moderné a udržateľné hodnotové reťazce. ECRN sa zasadzuje za silnejší regionálny rozmer v európskych stratégiách a politikách týkajúcich sa chemického priemyslu. Chemický priemysel môže efektívne reagovať na spoločenské výzvy Európy udržateľnými a inovatívnymi riešeniami, ak je jeho hospodársky rast spojený s územným rozvojom. Združenie má za cieľ prekonať priepasť medzi vypracovaním politiky a miestnym dopadom tým, že do tvorby politiky EÚ vnáša konkrétne miestne skúsenosti a riešenia.

Členstvo

N/A. Vyžaduje sa priamy kontakt

Kontaktné údaje

Web: <https://ecrn.net/>
Tel.: +32 (0) 471 52 83 31
Mail: ecrn@ecrn.net
Adresa: Rue de Trèves 59, 1040 Brusel, Belgicko

Eurocities

Eurocities je sieť veľkých európskych miest, ktoré spolu pracujú na zabezpečení dobrej kvality života pre všetkých. Poslaním platformy je vytvorenie inkluzívnej spoločnosti, prosperujúcej miestnej ekonomiky, zdravé prostredie, živé a otvorené verejné priestranstvá, riešenie globálnych výziev a vytvorenie samospráv budúcnosti.

Eurocities pomáha mestám zdieľať skúsenosti a navzájom sa inšpirovať. Po zasiahnutí krízy je naliehavosť miestnej koordinácie a zdieľania informácií úplne zrejmá, ale aj pri dlhodobějších problémoch, ako sú klimatická zmena, sociálna nerovnosť a ekonomika, nie je tento „globálny“ prístup o nič menej dôležitý.

Členstvo

Členom v rámci SR je hlavné mesto Bratislava.

Kontaktné údaje

Web: <https://eurocities.eu/>
Adresa: Square de Meeûs 1, B-1000 Brusel
Tel.: +32 2 552 08 88
Mail: info@eurocities.eu

European Committee of the Regions (CoR)/Európsky výbor regiónov (VR)

Európsky výbor regiónov (VR) je hlasom regiónov a miest v EÚ. Zastupuje miestne a regionálne orgány v celej EÚ a poskytuje poradenstvo o nových právnych predpisoch, ktoré majú vplyv na regióny a mestá (70 % všetkých právnych predpisov EÚ).

Výbor regiónov je politické zhromaždenie, ktoré združuje 329 členov a 329 náhradníkov zo všetkých členských štátov EÚ (zoskupených podľa politických strán a pod vedením predsedu), ktorí boli zvolení na miestnej alebo regionálnej úrovni (napríklad ako starostovia alebo predsedovia regiónu). Prichádzajú do Bruselu šesťkrát ročne, aby prediskutovali svoje stanoviská k návrhom právnych predpisov a dohodli sa na uzneseniach týkajúcich sa ďalších opatrení EÚ. Členom VR pomáha administratíva pod vedením generálneho tajomníka. EÚ nie je povinná zohľadniť stanoviská VR, ale v praxi to vo väčšej alebo menšej miere robí.

Hlavné zásady

Úlohou VR je priviesť európskych občanov bližšie k EÚ. Zapojením regionálnych a miestnych zástupcov, ktorí sa každodenne stretávajú s problémami svojich voličov, ale aj vyzývaním občanov na účasť na rôznych podujatiach a diskusiách, prispieva VR k preklenutiu priepasti medzi inštitúciami EÚ a občanmi EÚ.

136

137

■ Viacúrovňové riadenie

Ďalším z pilierov činnosti VR je práca v partnerstve, teda koordinovaná činnosť medzi európskymi, národnými, regionálnymi a miestnymi úrovňami.

■ Subsidiarita

Zásada subsidiarity sa musí dodržiavať počas celého legislatívneho procesu EÚ, čo znamená, že rozhodnutia sa musia prijímať na tej úrovni správy, ktorá najlepšie slúži verejnému záujmu, t.j. na miestnej úrovni, ak je to možné.

Členstvo

Európsky výbor regiónov (VR) má 329 členov zastupujúcich miestne a regionálne orgány zo všetkých 27 členských štátov EÚ. Schádzajú sa na plenárnom zasadnutí v Bruseli 5- až 6x ročne s cieľom diskutovať o politických prioritách a prijímať stanoviská k právnym predpisom EÚ. Členovia musia byť demokraticky zvolení alebo byť držiteľmi politického mandátu vo svojej domovskej krajine. Jednotlivé vlády členských štátov navrhujú svojich regionálnych a miestnych zástupcov (členov a náhradníkov-národné delegácie), ktorých potom schvaľuje Rada EÚ. Členovia VR sa združujú podľa politickej príslušnosti a podľa oblastí záujmu — v jednotlivých komisiách.

Kontaktné údaje

Web: <https://cor.europa.eu/sk/>

European Committee of the Regions

Adresa: Jacques Delors building, Rue Belliard 99-101,
B-1040 Brusel, Belgicko
Tel.: +32 2 282 22 11
Fax: +32 2 282 23 25

European Cluster Collaboration Platform (ECCP)/Európska platforma pre spoluprácu v rámci klastrov

Európska zelená dohoda má ambíciu dosiahnuť, aby bolo hospodárstvo EÚ udržateľné. Európske znalostné stredisko o efektívnom využívaní zdrojov (EREK) je jedným z nástrojov, ktoré Európska komisia používa na dosiahnutie tejto ambície. Platforma pomáha európskym spoločnostiam, najmä MSP, šetriť zdroje (voda, energia, odpad) a zapojiť sa do obehového hospodárstva a priemyselnej symbiózy. Poskytuje nástroje, informácie a obchodné príležitosti demonštrujúce nové a lepšie spôsoby, ako efektívne využívať zdroje a využívať obchodné modely obehového hospodárstva, ktoré premieňajú odpad na majetok.

Členstvo

ECCP podporuje aj priemyselné zoskupenia, národné, regionálne a miestne organizácie v celej Európe, ktoré spolupracujú s malými a strednými podnikmi na zlepšovaní ich environmentálnych vlastností a pomáhajú im efektívnejšie využívať zdroje.

Kontaktné údaje

Web: <https://reporting.clustercollaboration.eu/zone/in-europe>

European Regions Research and Innovation Network (ERRIN)/Sieť európskych regiónov pre výskum a inovácie

ERRIN je zavedená platforma pre viac ako 125 regionálnych organizácií zainteresovaných strán z 22 európskych krajín so sídlom v Bruseli, z ktorých väčšinu zastupujú jej bruselské kancelárie. Zameriava sa výlučne na politiku v oblasti výskumu a inovácií a programy financovania, ako aj na rozvoj projektov. Členmi sú hlavne regionálne orgány, univerzity, výskumné organizácie, obchodné komory a klastre. Rozvíjajú program a priority celej siete aktívnym zapojením sa do našich pracovných skupín alebo do našej správnej rady. Platforma komplexne podporuje význam regionálnych inovačných ekosystémov. ERRIN uľahčuje regionálnu spoluprácu a výmenu poznatkov v prospech všetkých svojich členov a partnerských organizácií s cieľom vybudovať konkurencieschopnú Európu, ktorá podporuje inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast vo všetkých regiónoch. Hlavné ciele:

- Prinášať miestnu perspektívu

ERRIN prináša európsku politiku v oblasti výskumu a inovácií a programy financovania perspektívu zdola nahor. Prostredníctvom pracovných skupín riadených členmi ERRIN posilňuje rozvoj politiky EÚ prostredníctvom podpory re-

gionálneho inovačného ekosystémového prístupu a inteligentnej špecializácie.

- Vytváranie prepojení a uľahčenie zapojenia EÚ
ERRIN buduje úzke, neformálne vzťahy medzi členskými regiónmi, inštitúciami EÚ a ďalšími partnermi a funguje ako most medzi nimi. Uľahčuje prístup k ľuďom, znalostiam a nápadom a povzbudzujeme členov, aby zhromažďovali zdroje na efektívnejšie reagovanie na tieto príležitosti.

- Zvyšovanie projektových príležitostí pre členov
ERRIN podporuje regionálnu spoluprácu a rozvoj projektu tým, že poskytuje členom sieťové príležitosti na zdieľanie projektových nápadov, najlepších postupov a osobných kontaktov. Vytvárame a zúčastňujeme sa na projektoch, ktoré rozširujú záujmy členov a širšej siete.

- Umiestňovanie regionálnych záujmov do oblasti výskumu a inovácií
ERRIN podporuje rozvoj politiky EÚ propagáciou regionálnych skúseností a odborných znalostí. Vytvára platformy a zúčastňuje sa na udalostiach s cieľom zdieľať vedomosti členov, zvyšovať reputáciu ERRIN a zlepšovať porozumenie regionálnych perspektív.

Členstvo

ERRIN víta všetky miestne neziskové organizácie, ktoré zohrávajú úlohu v regionálnom inovačnom ekosystéme tým, že majú mandát v regionálnom rozvoji a sú zapojené do roz-

138

139

voja a/alebo implementácie politík v oblasti výskumu a inovácií v krajine/regióne.

To zahŕňa, ale nie je obmedzené na; Bruselské zastupiteľstvá regionálnych správ, miestnych správ, univerzít a vzdelávacích inštitúcií a výskumných centier.

Kontaktné údaje

Web: <https://errin.eu/>
Pirita Lindholm, Riaditeľka
Tel.: +32 2 503 25 30
Mail: pirita.lindholm@errin.eu
Anna Tranberg, Member Relations
Tel.: +32 2 486 47 67
Mail: anna.tranberg@errin.eu

European Association of Regional & Local Authorities (EARLALL)/Európska asociácia regionálnych a miestnych orgánov

EARLALL je bruselská sieť regiónov, ktorej cieľom je prispievať k tvorbe politiky EÚ a spolupracovať na projektoch v oblasti celoživotného vzdelávania. Na základe jedinečných silných stránok každého regiónu a miestneho orgánu podporuje EARLALL regionálnu spoluprácu a partnerstvo, ako aj otvorenú a rýchlu výmenu poznatkov v kontexte dôvery. Sieť bola založená v roku 2001 z iniciatívy regionál-

nych vlád, ktoré sú ochotné nadviazať pevnú spoluprácu v oblasti celoživotného vzdelávania. Zvyšuje a zdôrazňuje úlohu regiónov a miestnych orgánov pri plánovaní a implementácii politík celoživotného vzdelávania, uľahčuje spoluprácu prostredníctvom projektov financovaných EÚ, poskytuje monitoring a rozširovanie informácií o politikách, programoch a financovaní EÚ.

Členstvo

Riadnymi členmi sa môžu stať iba európske regionálne a miestne orgány s právomocami v oblasti celoživotného vzdelávania, zatiaľ čo iné organizácie majú možnosť stať sa pridruženými členmi siete.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.earlall.eu/about-us/>
Adresa: Rue des Deux Églises 27, 1000 Brusel, Belgicko
Tel.: +32 (0) 2 285 45 52
Mail: earlall@earlall.eu

European Entrepreneurial Region (EER)/Európsky podnikateľský región

Európsky podnikateľský región (EER) je projekt, ktorý identifikuje a oceňuje regióny EÚ, ktoré vykazujú vynikajúcu a inovatívnu stratégiu podnikateľskej politiky bez ohľadu na

ich veľkosť, bohatstvo a kompetencie. Regióny s najdôveryhodnejším, perspektívnym a najslubnejším plánom vízie dostávajú na konkrétny rok označenie „Európsky podnikateľský región“ (EER).

Značka EER bola založená v partnerstve s Európskou komisiou a podporujú ju zainteresované strany na úrovni EÚ, ako sú SME United, Eurochambres, Social Economy Europe a EURADA. Zostáva otvorená pre každú organizáciu, ktorá je ochotná prispieť k dosiahnutiu svojich cieľov.

Členstvo

- Otvorené pre všetky územia členských štátov EÚ, vrátane spoločenstiev a miest, ako aj cezhraničných území s právnou subjektivitou, ako sú EZÚS a euroregióny.
- Právomoci na politickej úrovni (nie nevyhnutne legislatívne)
- Schopnosť realizovať celkovú podnikateľskú víziu
- Bez ohľadu na ich veľkosť, bohatstvo alebo špecifické kompetencie
- Otvorené pre teritória, ktoré sú už úspešné a pre tie, ktoré sa zaviazali vykonať potrebné zmeny

Kontaktné údaje

Web: <https://cor.europa.eu/en/engage/Pages/european-entrepreneurial-region.aspx>

Tel.: +32 (0)2/282. 24. 01

Mail: eer-cdr@cor.europa.eu

European Federation of Agencies and Regions for Energy and the Environment (FEDARENE)/Európska federácia agentúr a regiónov pre energetiku a životné prostredie

FEDARENE je popredná európska sieť regionálnych a miestnych organizácií, ktoré implementujú, koordinujú a uľahčujú energetické a environmentálne politiky. Regionálne a miestne agentúry, regionálne samosprávy a oddelenia pôsobiace v týchto oblastiach sú zastúpené vo FEDARENE.

Členstvo

FEDARENE má viac ako 80 členov v 23 krajinách EÚ. Združuje regionálne a miestne energetické agentúry, ministerstvá a oddelenia, ktoré implementujú, koordinujú a uľahčujú udržateľné energetické a environmentálne politiky

140

Kontaktné údaje

Web: <https://fedarene.org/>

FEDARENE AISBL

Adresa: 131 rue de Stassart, 1050 Brusel (RP Stéphanie), Belgicko

Tel.: +32 (0)2 646 82 10

Eurodiaconia

Eurodiaconia je európska sieť cirkví a kresťanských mimovládnych organizácií poskytujúcich sociálne a zdravotnícke služby a obhajujúcu sociálnu spravodlivosť. Členstvo spolu predstavuje potreby a jedinečné skúsenosti 52 národných a regionálnych organizácií v 32 krajinách.

Členstvo

Členmi sú cirkvi, neštatutárne organizácie sociálnej starostlivosti a mimovládne organizácie v Európe, ktoré majú korene v kresťanskej viere v rámci reformácie, anglikánskej a pravoslávnej tradície. Členovia každodenne podporujú ľudí v chudobe (bezdomovci a nezamestnaní, žiadatelia o azyl a migranti, marginalizované skupiny, atď.) a ľudí so zdravotným postihnutím (závislých starších ľudí, ľudí s fyzickým alebo mentálnym postihnutím atď.).

141

Kontaktné údaje

Web: <https://www.eurodiaconia.org/>

Adresa: 166, Rue Joseph II, 1000 Brusel, Belgicko

Tel.: +32 2 234 38 60

Mail: office@eurodiaconia.org

European Network of Cities and Regions for the Social Economy (REVES)/Európska sieť miest a regiónov pre sociálnu ekonomiku

REVES je jedinečná európska organizácia založená na partnerstve medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi a územnými organizáciami sociálnej ekonomiky. Za „sociálnu ekonomiku“ Reves považuje družstvá, vzájomné spoločnosti, združenia, nadácie a všeobecnejšie všetky tie organizácie, ktoré presadzujú „nadradenosť individuálnych a sociálnych cieľov pred kapitálom, dobrovoľné a otvorené členstvo, demokratická kontrola členstvom, kombinácia záujmov členov/používateľov a všeobecného záujmu, ochrana a uplatňovanie zásady solidarity a zodpovednosti, autonómne riadenie a trvalo udržateľné využívanie väčšiny prebytkov“.

Členstvo

Členmi skupiny Reves sú tie miestne orgány alebo organizácie sociálnej ekonomiky, ktoré v súčasnosti vyvíjajú alebo sú

ochotné rozvíjať politiky na podporu sociálnej a solidárnej ekonomiky pre najspravodlivejšiu, inkluzívnu, participatívnu a zodpovednú spoločnosť; sieť sociálnych inovácií, pokiaľ ide o metódy a postupy založené na spoločnej výstavbe a spoločných kapacitách členov a ich území.

Kontaktné údaje

Web: <http://www.revesnetwork.eu/index.php>
Adresa: Bvd Charlemagne 74, B-1000 Brusel, Belgicko
Tel.: +32 2 230 88 10

European Regional and Local Health Authorities (EUREGHA)/Európske regionálne a miestne zdravotné úrady

Víziou EUREGHA je zabezpečiť, aby bola miestna a regionálna perspektíva zastúpená v politike EÚ v oblasti zdravia. Je jedinou európskou sieťou, ktorá ako prioritu predstavuje regionálne a miestne zdravotnícke orgány a chápe ich špecifické potreby. Členovia sa vstupom do siete zaväzujú pracovať na posilnení hlasu miestnych a regionálnych orgánov v zdravotnej politike EÚ.

Členstvo

Prostredníctvom svojich 5 cieľov a nástrojov poskytne EUREGHA regiónu alebo miestnemu zdravotníckemu orgánu

z prvej ruky informácie o vývoji politiky EÚ a možnostiach financovania. Členovia získajú prístup k exkluzívnym príležitostiam na podporu svojho regionálneho profilu a k efektívnej a efektívnej platforme pre spoluprácu a výmenu skúseností.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.euregha.net/>
Adresa: EUREGHA SECRETARIAT, Rond-point Robert Schuman, 11, 1040 Etterbeek, Brusel, Belgicko
Mail: secretariat@euregha.net

European Social Network/Európska sociálna sieť

Poslaním Európskej sociálnej siete je podporovať výmenu poznatkov vo verejných sociálnych službách v partnerstve so zdravím, vzdelávaním, bývaním, zamestnaním a sociálnym začlenením v prospech ľudí a komunít prostredníctvom zlepšenej politiky a praxe.

Členstvo

Pracuje s viac ako 150 členskými organizáciami v 33 krajinách a združuje viac ako milión vedúcich odborníkov v sociálnych službách.

142

143

Kontaktné údaje

Web: <https://www.esn-eu.org/>
Adresa: European Social Network ASBL, 8th Floor, Avenue des Arts 3-4-5, 1210 Brusel, Belgicko
Tel.: + 32 (0) 251 110 93
Mail: info@esn-eu.org

European Startup Network (ESN)/Európska sieť startupov

ESN bola založená v septembri 2016. Odvtedy sa rozrástla z niekoľkých národných združení do takmer celej Európy, do 24 organizácií v našej sieti a nespočetných partnerov, s ktorými spolupracujeme na doplnení interných odborných znalostí. Pomáha začínajúcim podnikom škálovať, zastupuje ich pred európskymi tvorcami politiky a spája ich okrem iných aktivít aj s podnikmi a investormi.

Členstvo

Riadnymi členmi sú neziskové združenia, verejno-súkromné partnerstvá, inštitúty a iné právnické osoby alebo fyzické osoby podporujúce a propagujúce inovatívne mladé spoločnosti, z ktorých každá sa označuje ako začínajúca asociácia. Riadnymi členmi ESN sa môžu stať iba startupové asociácie.

Kontaktné údaje

Web: <https://europeanstartupnetwork.eu/>
Adresa: European Startup Network, Cantersteen 10-12, 1000 Brusel, Belgicko
Mail: contact@europeanstartupnetwork.eu

ICLEI – Local Governments for Sustainability/Miestne vlády pre udržateľnosť

ICLEI – Miestne vlády pre udržateľnosť je globálna sieť viac ako 2 500 miestnych a regionálnych samospráv, ktoré sa zaviazali k udržateľnému rozvoju miest. Pôsobí vo viac ako 125 krajinách, ovplyvňuje politiku udržateľnosti a riadime miestne opatrenia zamerané na nízkoemisný, prírodný, spravodlivý, odolný a kruhový rozvoj. Členovia a tím odborníkov spolupracujú prostredníctvom vzájomnej výmeny, partnerstiev a budovania kapacít na vytvorení systémových zmien pre udržateľnosť miest.

Členstvo

ICLEI Europe poskytuje svojim členom v Európe, na Strednom východe a v západnej Ázii hlas na európskej a medzinárodnej scéne, platformu pre spojenie s kolegami a nástrojmi na podporu pozitívnych environmentálnych, hospodárskych a sociálnych zmien. ICLEI Europe úzko spolupracuje

s rozšírenou sieťou miestnych a regionálnych samospráv a partnermi na širokú škálu tém.

Kontaktné údaje

Web: <https://iclei-europe.org/>

Adresa: ICLEI — European Secretariat GmbH,
Leopoldring 3, 79098 Freiburg im Breisgau, Nemecko

Tel.: +49 761 36 89 2-0

Mail: iclei-europe@iclei.org

Climate Alliance/Klimatická aliancia

Prostredníctvom Klimatickej aliancie bojuje proti zmene podnebia asi 1800 členských obcí a okresov pokrývajúcich 27 európskych krajín, ako aj rôzne regionálne samosprávy, mimovládne organizácie a ďalšie organizácie. Klimatická aliancia je najväčšia európska sieť miest zameraná na opatrenia v oblasti klímy. Členovia, od malých vidieckych miest až po mestá s miliónmi obyvateľov, akceptujú zmenu podnebia ako globálnu výzvu, ktorá si vyžaduje miestne riešenia.

Členstvo

Klimatická aliancia bola založená v roku 1990, keď sa skupina 33 inštitúcií pozostávajúcej z 12 obcí z Nemecka, Rakúska a Švajčiarska a 6 pôvodných organizácií povodia Amazonky stretla vo Frankfurte nad Mohanom, motivovane zakročiť

proti prebiehajúcim klimatickým zmenám. Sieť má silné korene v nemecky hovoriacom svete, ale jej princípy od samého začiatku vzbudzujú záujem obcí z celej Európy. Aliancia sa teraz môže pochváliť zástupcami takmer zo všetkých krajín EÚ a došlo k otvoreniu národných kancelárií pre koordináciu, ktoré majú pomáhať členom v celkovo šiestich krajinách.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.climatealliance.org/home.html>

European Secretariat Headquarters

Mail: europe@climatealliance.org

Tel.: +49 69 71 71 39 0

Adresa: European Secretariat Brusel Office

Mail: Brusel@climatealliance.org

Tel.: +32 2 400 10 62

Municipal Waste Europe/Komunálny odpad Európa

Municipal Waste Europe je európske zastrešujúce združenie zastupujúce zodpovednosť verejnosti za odpad. Cieľom Municipal Waste Europe je zaručiť, aby si miestne orgány zodpovedné za odpad mohli slobodne zvoliť svoju organizačnú a finančnú štruktúru.

144

145

Členstvo

Členmi sú národné verejné združenia odpadov a podobné národné alebo regionálne združenia. Zaviazali sa k trvalo udržateľnému nakladaniu s odpadom, ktoré minimalizuje vplyv odpadu na životné prostredie a podporuje efektívne využívanie zdrojov pri zohľadnení miestnych podmienok. Municipal Waste Europe podporuje záujmy svojich členov na európskej úrovni prostredníctvom spoločných pozícií v otázkach odpadového hospodárstva a právnych predpisov a informuje svojich členov o najnovšom vývoji politiky EÚ. Združenie podporuje zdieľanie informácií medzi svojimi členmi vrátane výmeny osvedčených postupov pri miestnom nakladaní s odpadom.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.municipalwasteeurope.eu/>

Adresa: Municipal Waste Europe, Rue d'Arlon 63 B-1040, Brusel, Belgicko

Tel.: +32 2 400 1094

SME United/MSP Spolu

SMEUnited, predtým známa ako UEAPME, je združenie remesiel a malých a stredných podnikov v Európe s približne 65 členskými organizáciami z viac ako 30 európskych krajín. SMEUnited je uznaná organizácia zamestnávateľov a európsky sociálny partner a koná v mene remesiel a ma-

lých a stredných podnikov v rámci európskeho sociálneho dialógu a v diskusiách s inštitúciami EÚ.

Členstvo

Zastupuje národné medziodvetvové remeselné a MSP federácie, európske pobočkové organizácie MSP a pridružených členov. Hovoríme v mene 24 miliónov európskych MSP, ktoré zamestnávajú takmer 95 miliónov ľudí. Sme nezisková a neustranická organizácia.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.smeunited.eu/>

Adresa: Rue Jacques de Lalaingstraat 4, B-1040, Brusel, Belgicko

Tel.: +32 2 230 75 99

Fax.: +32 2 230 78 61

Peri-Urban Regions Platform Europe (PURPLE)/Európska platforma prímestských regiónov

PURPLE bol založený v roku 2004 a zastupuje záujmy prímestských regiónov. Členovia PURPLE zastupujú prímestské územia, kde spolu existujú mestské a vidiecke prvky. Členské oblasti spolupracujú na maximalizácii výhod vyplývajúcich z ich umiestnenia v blízkosti veľkých miest

pri minimalizácii nepriaznivých vplyvov na charakter, krajinu a prostredie, ktoré ich robia zreteľnými a osobitými. Prímestské regióny v Európe čelia pretlaku. Je potrebné znovu nastoliť rovnováhu medzi udržateľným otvoreným priestorom, udržateľným poľnohospodárstvom a územnou a ekonomickou dynamikou miest. Pre ľudí žijúcich a pracujúcich v prímestských regiónoch existujú príležitosti aj výzvy, ktoré by sa mali odraziť v politikách a stratégiách šitých na mieru. PURPLE pracuje na zvyšovaní povedomia o osobitnej prímestskej agende na európskej, národnej a regionálnej úrovni. Takéto miesta a priestory tvoria prepojenie medzi 75 % občanov EÚ žijúcich v európskych mestských oblastiach a priľahlou krajinou, ktoré je čoraz viac cenené pre svoje miestne produkty a zdroje, rozmanitú krajinu, bohaté kultúrne dedičstvo a kvalitu života.

Členstvo

Ak má prímestský región záujem o prácu v oblasti politiky EÚ, výmeny informácií a osvedčených postupov a účasť na nadnárodných projektoch, sieť PURPLE môže priniesť podporu a kontakty, ako aj poskytnúť politickú platformu a fórum pre diskusiu a zvyšovanie povedomia. Záväzok je priamy. Vyžaduje priame politické angažovanie sa na Valnom zhromaždení a účasť úradníkov/odborníkov na stretnutiach pracovnej skupiny. Ročný členský poplatok je 4 000 €.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.purple-eu.org/home/>
Tel.: + 44 (0) 208 541 8087
Mail: info@purple-eu.org
Web: www.purple-eu.org

Startup Europe Regions Network (SERN)/Sieť európskych start-up regiónov

Startup Europe je iniciatíva Európskej komisie, ktorá vytvára väzby medzi ekosystémami so zameraním na spájanie ľudí, miestne ekosystémy, medzinárodný dosah a poskytovanie informácií prostredníctvom One Stop Shop pre začínajúce podniky. Pôvodne sa zamerával na IKT a webové startupy a nedávno rozšíril svoju pôsobnosť na všetky startupy. Účelom SERNu je posilniť väzby medzi regionálnymi orgánmi, rozvojovými agentúrami, univerzitami a združeniami, ktoré budujú a rozširujú startupové ekosystémy na regionálnej úrovni v Európe, čím podporujú kultúru regiónov vhodných pre startupy. Ponúka:

- Podpora podporných aktivít v celej Európe pre začínajúce podniky a podnikanie
- Zhromažďovanie najlepších postupov v celej Európe s dôrazom na najlepšie regionálne postupy
- Uľahčenie vytvárania sietí regionálnych rozhodovacích orgánov

146

147

- Mobilizácia regionálnych zdrojov na riešenie príslušných prekážok rastu startupov

Členstvo v spoločnosti SERN je otvorené pre všetkých právnych zástupcov európskych regiónov, rozvojové agentúry, univerzity alebo iné právne subjekty, ktoré prispievajú k rozvoju a implementácii regionálnych politík zameraných na začínajúce podniky a podnikanie v Európe.

SERN ponúkne prvý virtuálny vzájomne prepojený priestor pre začínajúce podniky v EÚ s cieľom zväčšiť svoje úsilie zamerané na využitie súkromných investícií s európskymi a regionálnymi na vytvorenie kritického množstva.

Členstvo

Účelom projektu SERN je posilniť väzby medzi regionálnymi orgánmi, rozvojovými agentúrami, univerzitami a združeniami, ktoré budujú a rozširujú startupové ekosystémy na regionálnej úrovni v Európe. Ťažiskom aktivít bude mapovanie a propagácia podporných aktivít začínajúcim podnikateľom na regionálnej úrovni v celej Európe a mobilizácia regionálneho úsilia zameraného na riešenie príslušných prekážok rastu začínajúcich podnikov, ako je harmonizácia politík a predpisov, prístup k talentom a výskumné infraštruktúry.

Kontaktné údaje

Web: <https://startupregions.eu/>

Adresa: Startup Europe Regions Network, Avenue des Arts, 24, B-1000 Brusel, Belgicko
Tel.: +32 2 8080322
Mail: info@startupregions.eu

Under2 Coalition

Under2 Coalition je globálne spoločenstvo štátnych a regionálnych vlád, ktoré sa zaviazalo k ambicióznym opatreniam v oblasti klímy v súlade s Parížskou dohodou.

Členstvo

Koalícia Under2 združuje viac ako 220 vlád predstavujúcich viac ako 1,3 miliardy ľudí a 43 % globálnej ekonomiky. Členovia sa zaväzujú udržiavať globálnu teplotu na vysokej úrovni pod 2 °C so snahou dosiahnuť 1,5 °C. 29 štátov a regiónov v koalícii sa zaviazalo dosiahnuť čisté nulové emisie do roku 2050 alebo skôr.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.theclimategroup.org/under2-coalition>
Adresa: Adam House, 7-10 Adam Street, Londýn WC2N 6AA, Spojené kráľovstvo
Tel.: +44 (0)20 7960 2970

Assembly of European Wine Regions (AREV)/Zhromaždenie európskych vinárskych regiónov

Zhromaždenie európskych vinárskych regiónov (AREV) je asociačná štruktúra, ktorá obhajuje a presadzuje záujmy európskych vinárskych regiónov. Je založená na jedinečnej dvojitej legitimite, ktorú tvoria zástupcovia regiónov, ktorí sú volení ľuďmi a zástupcovia európskych vinárskych oblastí.

Kontaktné údaje

Web: <https://www.arev.org/about-arev/?lang=en>

Adresa: AREV, Rond-Point Schumann, 14, Brusel-1049, Belgicko